

**БИБЛИОГРАФИЈА (1951–2018)
НА АКАД. МИЛАН ЃУРЧИНОВ**

Книги:

а. Книжевни критики, огледи, студии, монографии:

1. *Време и израз : критики и огледи*, Скопје, Култура, 1956, 177 стр.
2. *Присутности : книжевни критики и огледи*, Скопје, Култура, 1963, 200 стр.
3. *Македонски писатели*, Скопје, Мисла, 1969, 128 стр.
4. *Определувања : огледи – обраќања – поводи – присутности*, Скопје, Култура, 1969, 216 стр.
5. *Живо и мртво*, Скопје, Мисла, 1974, 237 стр.
6. *Критички сведоштва за новата македонска литература (1953–1973)*, Скопје, Култура, 1976, 343 стр.
7. *Огледи и критике*, Београд, Народна књига, 1978, 277 стр.
8. *Problemi vrednovanja kulturnog stvaralaštva*, Beograd, Komunist, 1979, 113 str.
9. *Moderna tumačenja književnosti*, Sarajevo, Svjetlost, 1981. (во коавторство со: N. Koljević, N.Kovač, T. Kulenović, Z. Lešić, N. Petković), 332 str.
10. *Достоевски : (три огледи)*, Скопје, Култура, 1981, 194 стр.
11. *У ширем кругу : (студије и лектури)*, Сарајево, „Веселин Маслеша“, 1982, 290 стр.
12. *Современа македонска книжевност*, Скопје, Мисла, 1983, 502 стр.
13. *Проникнувања. Прилог на југословенското книжевно заедништво*, Скопје, Наша книга, 1986, 244 стр.
14. *Македонско странски книжевни и културни врски*, Скопје, Филолошки факултет–Институт за литература, 1986 (ракопис), 132 стр.
15. *Б. Л. Пастернак : (студии и материјали)*, Скопје, Култура, 1987, 170 стр.
16. *Марксизам, творештво, вредности : книжевното во светлината на марксизмот*, Скопје, Комунист, 1988, 370 стр.
17. *Nova makedonska književnost : (1945–1980)*, Beograd, Nolit, 1988, 251 str.
18. *Прожимања : могуќности компаративног проучавања наше књижевности : [есеји]*, Минерва, Суботица, 1990, 230 стр.
19. *Пред прагот на иднината*, Скопје, Македонска книга, 1991, 312 стр.
20. *Заговорници на човечноста : (огледи за руските писатели)*, Скопје, Култура, 1992, 271 стр.
21. *Нова македонска книжевност (1945–1980)*, Скопје, Студентски збор, 1996, 532 стр.
22. *Компаративни студии*, Скопје, МАНУ, 1998, 334 стр.
23. *Освојување на реалноста : интелектуална автобиографија*, Скопје, Зумпрес, 2000, 486 стр.
24. *Облик и смисла : критики и огледи : (1990–2000)*, Скопје, МАНУ, 2000, 371 стр.
25. *Etude de synthèse : (tomes I–IV)*, (заедно со Борис Петковски), Скопје, МАНУ, 2002, 95 p.
26. *Збор во невремето : сведоштва – реагирања – одговори*, Скопје, Три, 2003, 265 стр.
27. *Хармонија во хаосот : руска книжевна класика и модерна*, Скопје, Култура, 2004, 332 стр.
28. *Младиот Чехов : преломните години во животот и во творештвото на А. П. Чехов*, Скопје, МАНУ, 2004, 198 стр.
29. *Освајување реалности : интелектуална автобиографија*, Смедерево, Арка, 2006, 413 стр.
30. *Време и израз ; Присутности : книжевни критики : (1953–1963)*, Скопје, Матица македонска, 2008, 342 стр., (Избрани дела ; 1)
31. *Определувања ; Живо и мртво : книжевни критики и огледи : (1964–1974)*, Скопје, Матица македонска, 2008, 443 стр., (Избрани дела ; 2)
32. *Пред прагот на иднината : (1974–1990)*. Скопје, Матица македонска, 2008, 367 стр., (Избрани дела ; 3)
33. *Облик и смисла : (1990–2000)*, Скопје, Матица македонска, 2008, 333 стр., (Избрани дела ; 4)
34. *Освојување на реалноста : интелектуална автобиографија*, Скопје, Матица македонска, 2008, 421 стр., (Избрани дела ; 5)
35. *Проникнувања, Компаративни студии*, Скопје, Матица македонска, 2008, 545 стр., (Избрани дела ; 6)

36. *Нова македонска книжевност : (1945–1980)*, Скопје, Матица македонска, 2008, 268 стр., (Избрани дела ; 7)
37. *А. П. Чехов*, Скопје, Матица македонска, 2008, 341 стр., (Избрани дела; 8)
38. *Достоевски*, Скопје, Матица македонска, 2008, 282 стр., (Избрани дела ; 9)
39. *Б. Л. Пастернак : студии и материјали ; Хармонија во хаосот : руска книжевна класика и модерна*, Скопје, Матица македонска, 2008, 348 стр., (Избрани дела ; 10)
40. *По трагите на смислата и убавината : критики и огледи*, Битола, Микена, 2008, 321 стр., (Македонска книжевност ; 103)
41. *Определења Милана Ѓурчинова* / Милош Јевтић, Београд, Београдска књига, 2011, 172 стр., (Колекција Одговори ; књ. 185) (разговори со Милан Ѓурчинов)
42. *Following the trail of meaning and beauty* / translation from Macedonian Perica Sardzovski, [Skopje, St. Clement of Ohrid, National and University Library, 2011], 273 p., (Translation Project Macedonian Literature in English : 103)
43. *Од сегашен агол : критички размисли : (2000–2010)*, Скопје, МАНУ, 2012, 347 стр.
44. *Annette : заедно : (1954-2014)*, Скопје, Магор, 2015, 144 стр.
45. *Залез на аксиолошкиот релативизам : (кон нови критички хоризонти)*, Скопје, Македонска академија на науките и уметностите, 2015, 223 стр.
46. *Уметноста не е нечија слугинка* [видео запис] / одг. уредник Ј. Тантуровска ; сценарио К. Билјаноска ; монтажа Ј. Петковска-Вељановска], Скопје, МРТsat, 2016–2017, ЦД ДВД, 38 мин., 06 сек. (документарен филм посветен на акад. Милан Ѓурчинов)
47. *По трагите на смислата и убавината* [звучен запис] / [наратор И. Митревски], Скопје, МТСП, 2017, 1 CD, (Аудио книги), (користено е изд. на Микена, 2008)

6. Редакции на избрани дела, антологии и други изданија, предговори и поговори:

48. *За литературата* / А. П. Чехов ; [избор, предговор и коментари Милан Ѓурчинов], Скопје, Култура, 1961, 400 стр. – Предговор: *А. П. Чехов : предговор*, 5–43 (писмата на А. П. Чехов за литературата)
49. *Antologija savremene makedonske poezije i proze* / poeziju sastavio Aleksandar Spasov; prozu sastavili Milan Đurčinov i Dimitar Solev, Beograd, Nolit, 1961, 317 str.
50. *Избор* / Антон Павлович Чехов ; приредил Милан Ѓурчинов ; [превеле Д. Солев и др.], Скопје, "Кочо Рацин", 1962, 637 стр., (Светски класици)
51. *Александар Сергеевич Пушки* / приредил Милан Ѓурчинов, Скопје, Кочо Рацин, 1963, 123 стр., (Школска библиотека)
52. *Димитар Солев: Крај пролећа. Крај пролећа* / Димитар Солев, Нови Сад, Прогрес, 1962, (*Мала књига*. коло 5 ; 48), 119–120
53. *Борис Пастернак : поезија* / избор и поговор Милан Ѓурчинов, Скопје, Култура, 1964
54. *Избор* / Владо Малески ; изборот го изврши Милан Ѓурчинов, Скопје, Кочо Рацин, 1966, 212 стр., (Македонски писатели). – *Предговор*, 5–15
55. *Narratori macedoni : testi e autori scelti da Milan Gjurčinov* / traduzione e notte di Giacomo Scotti. Siena, Casa editrice, Маја, 1967, 264 p.
56. *Роман за селскиот праведник Змејко. Белата долина* / Симон Дракул, Скопје, Македонска книга, 1969, 251–253.
57. *Bugarska poezija XX veka* / priredio Milan Đurčinov, Beograd, Nolit, 1969, 257 str.
58. *Антологија македонске поезије* / саставио и предговор Милан Ѓурчинов, Београд, Просвета, 1969, 324 стр.
59. *Избрани романи од Ф. М. Достоевски во 20 тома* / редакција и предговор кон првиот том Милан Ѓурчинов, Скопје, Мисла, 1971
60. *Makedon hikayleri antolojisi* / hazirlayan Milan Gurčinov ; turk. N. Zekeriya, Istanbul, Tekin yayin, 1972, 119 s.
61. *La poésie macédonienne : anthologie des origines à nos jours* / introduction, choix et notices par Milan Djurčinov, Paris, Les éditeurs français réunis, 1972, 238 p.
62. *Писма до Борис Пастернак = Письма к Борису Пастернаку* / Марина Цветаева ; избор, предговор и коментари Милан Ѓурчинов. Скопје, Мисла, 1973, 139 стр.

63. *Песни и раскази од современи македонски писатели* / избор и белешки за поезијата С. Мицковиќ ; избор, белешки и предговор за прозата Милан Ѓурчинов, Скопје, Култура, 1973, 245 стр.
64. *Soleil noir : la poésie macédonienne d'aujourd'hui* / preface de Jean Rousselot ; choix et introduction de Milan Djurcinov, Paris, Publicationis orientalistes de France, 1977, 48 p.
65. *Macédoine, littératures et arts*. Paris / izbor i redakcija: Milan Đurčinov, V. Ivanov, V. Urošević, Europe, avril 1978, 150 p.
66. *Сон за водата и слободата : (Живко Чинго и неговиот роман "Големата вода")*. Големата вода / Живко Чинго, Скопје, Култура, Македонска книга, 1980, 163–170
67. *Роман на егзистенцијални пораки*. Разбој / Владо Малески, Скопје, Македонска книга, Култура, 1980, 489–496
68. "La Battana". Numero speciale: *Macedonia* / a cura di Milan Djurčinov, C. Stanoevski, Fiume, Eros Sequi, 5, 1981
69. *Романите на Павловски: Миладин од Кина; Дува; Вест Ауст* / Петар Т. Бошковски, Милан Ѓурчинов, Гане Тодоровски. Дува / Божин Павловски, 5. изд., Скопје, Мисла, 1981, [1-13]
70. *Jugoslavensko pjesništvo NOV i revolucije. Tom Slovenija – Makedonija* / priredio P. Matvejević ; izbor Milan Đurčinov, Zagreb, Spektar, 1983
71. *Книжевната наука во светот : прилози од колоквиумот на меѓународната асоцијација за компаративна книжевност, Охрид 20–25 август 1981* / приредиле Милан Ѓурчинов, Л. Тодорова, Скопје, Филолошки факултет – Универзитет „Кирил и Методиј“, 1984, 174 стр.
72. *Разбој* / Владо Малески ; приредил Милан Ѓурчинов, Скопје, Мисла, 1986, [7], 540 стр., (Матица македонска ; кн. 13). – Предговор: „Разбој“ роман на егзистенцијални пораки, 1-7
73. *Радован Павловски: избрани дела во 3 тома* / избор, редакција и предговор Милан Ѓурчинов, Скопје, Наша книга, 1986, 385 стр., 340 стр., 403 стр.
74. *Anthologie de la poésie macédonienne* / édition établie par Jacques Gaucheron ; preface, notices et choix des poèmes par Milan Gjurcinov, Paris, Editions Messidor, 1988, 187 p.
75. *Антологија на македонската поезија*, Битола, „Мисирков“, 1989, 189 стр. – Предговор: *Песната како молитва и како огледало на душата*, 5-20
76. *Милан Кундера и неговото видување на романот*. Уметноста на романот / Милан Кундера, Скопје, Култура, 1990, 147-150
77. *Сребрени сонцита : Ацо Караманов* / приредил: Милан Ѓурчинов, Скопје, „Григор Прличев“, 1994, 378 стр.
78. *Македонската литература и уметност во контекстот на поетиката на социјалниот реализам*. Том 1, Скопје, МАНУ, 1995, 378 стр.
79. *Странските влијанија во македонската литература и култура во 50-те и 60-те години*. Том 2, Скопје, МАНУ, 1996, 323 стр.
80. *Додека светот суштината своја ја губи*. Завевање / Матеја Матевски, Скопје, ЗУМПРЕС, 1996, 5–22
81. *Македонската литература и култура во контекстот на медитеранската културна сфера*. Том 3, Скопје, МАНУ, 1998, 443 стр.
82. *Фолклорните импулси во македонската литература и уметност во XX век*. Том 4, Скопје, МАНУ, 1999, 451 стр.
83. *Епохата на модернизмот во македонската литература и уметност : критичко-есеистички текстови на Димитар Солев*, Скопје, МАНУ, 2002, 354 стр.
84. *Поети од Македонија* / приредиле Милан Ѓурчинов, Р. Шабани, Ф. Али = *Poetë nga Maqedonia / rëpërilies Milan Gjurcinov, R. Shabaní, F. Ali = Makedonya sairleri / hazýrlayanlar Milan Gurçýnov, R. Şabaný, F. Alý*, Скопје, Ми-Ан, 2002, 287 стр. – Предговор: *Поети од Македонија = Poetë nga Maqedonia = Makedonya şairleri*, 13-23
85. *Културниот плурализам како предмет на компаративните истражувања : кон македонското издание на студијата „Рајко Жинзифов“ од Иван Доровски*. Воздејството на руската и украинската книжевност врз творештвото на Рајко Жинзифов / Иван Доровски, Скопје, МАНУ, 2003, 5–9
86. *Големата песна на Ацо Караманов : (1927–1944)*, Скопје, МАНУ, 2006, 498 стр.
87. *Иновации и дострели на неоавангардата : (за поетскиот профил на Трајче Кацаров)*. Волнодумци : (избор) / Трајче Кацаров, Скопје, Македонска реч, 2006, 7–12
88. *Она што беше небо* / Владо Малески ; избор и предговор Милан Ѓурчинов, Битола, Микена, 2008,

(Македонска книжевност ; 11), 5–20. – Предговор: *Трагања по коренот и по смислата на продолжувањето*, 5–20

89. *Пути и свершения : зарождение и развитие македонского рассказа*. Рассказы македонских писателей / составление и перевод с македонского О. Панькиной, Москва, Окоём, 2009, (Библиотека *Литературы Македонии*), 6–22
90. *Поезија : книга прва* / Блаже Конески ; приредил Милан Ѓурчинов, Скопје, МАНУ, 2011, 436 стр., (Критичко издание на Целокупните дела на Блаже Конески ; т. 1)
91. *Поезија : книга втора* / Блаже Конески ; приредил Милан Ѓурчинов, Скопје, МАНУ, 2011, 443 стр., (Критичко издание на *Целокупните дела* на Блаже Конески ; т. 2)
92. *Searching for the root and essence of continuation. Remnants of a sky* / Vlado Maleski ; translation from Macedonian Kalina Maleska-Gegaj, Skopje : St. Clement of Ohrid, National and University Library, 2011, 7–18, (Translation Project *Macedonian Literature in English* ; 11)
93. *The writer's world of Zoran Kovachevski. Aristotle from Resen* / Zoran Kovachevski ; translation from Macedonian Zorica Petkovska, Skopje, St. Clement of Ohrid, National and University Library, 2011, 7–13, (Translation Project *Macedonian Literature in English* ; 57)
94. *Преневи* / Блаже Конески ; приредувач акад. Милан Ѓурчинов, Скопје, МАНУ, 2013, 344 стр., (Критичко издание на *Целокупните дела* на Блаже Конески ; том 3)
95. *Мисли и тревоги гордого одиночки : (Блажей Конескиј 1921-1993)*. Послание : стихи / Блаже Конескиј ; перевод с мак. О. Панькиной, Москва, „У Никитских ворот“, 2013, 9–21
96. *Свет и тени новой литературной реальности*. Иностранная литература (Москва), 3 (2013), 154–182 (предговор кон поглавјето: *Расскази македонских писателей* / составление и перевод с македонского О. Панькиной)
97. *Сестран и неуморен истражувач на вистината : (поговор)*. Раскази : (избор) / А. П. Чехов ; [превод од руски јазик П. Попов], Скопје, Три, Арс Ламина - публикации, 2013, (*Свезди на светската книжевност* ; 180), [273]–280
98. *Проза* / Блаже Конески ; приред. К. Кулавкова ; сораб. К. Димовска... и др., Скопје, МАНУ, 2014, 364 стр., (Критичко издание на *Целокупните дела* на Блаже Конески / Милан Ѓурчинов ; т. 4)
99. *Модернизъм в българската и македонската литература : сходства и различия* / редактори Милан Ѓурчинов, Александър Йорданов = *Модернизам во бугарската и македонската литература* / приредиле Милан Ѓурчинов, Александар Јорданов, София, Институт за литература при БАН; Скопје, МАНУ, 2015, 320 стр. – Предговор: *Уводни думи* / Милан Ѓурчинов, А. Йорданов = *Воведен збор* / Милан Ѓурчинов, А. Јорданов, 7–10
100. *Аристотел од Ресен* [звучен запис] / З. Ковачевски ; [избор и предговор М. Ѓурчинов ; наратор Д. Ромевски], Скопје, МТСП, 2017, 1 CD, (Аудио книги), (користено е изд. на Микена, 2008)
101. *Реферати на македонските слависти на XVI Меѓународен славистички конгрес во Белград, Република Србија, август, 2018 година = Macedonian contributions to the 16th International Congress of slavists in Belgrade, Serbia, August, 2018* / [ред. М. Ѓурчинов ... и др.], (Спец. изд.) = (Spec. ed.), Скопје, ИМЈ „Крсте Мисирков“, 2018, 255 стр.
102. *Светот на песната и легендата* / Б. Конески ; приред. М. Ѓурчинов ; сораб. Б. Карапејовски, Скопје, МАНУ, 2018, 311 стр., (Целокупни дела на Блаже Конески : критичко издание / во ред. на М. Ѓурчинов ; т. 5).

Статии во периодични изданија:

1951

1. *Povodom novih izdanja makedonske proze*. Naša reč (Beograd), 1951, II, 2, 88–92

1953

2. *Како настанал романот „Демони“ : прилог кон мислењето за потеклото на антинихилистичкиот роман на Ф. М. Достоевски*. Млада литература, 1953, III, 6, 41–48
3. *Стихови и неспокојства : (Гане Тодоровски: „Тревожни звуци“)*. Млада литература, 1953, III, 7–8, 37–41

1954

4. Гого Ивановски: „Луѓе по патот“. Современост, 1954, IV, 1–2, 99–104
5. Коле Чашуле: „Раскази“. Современост, 1954, IV, 3, 201–206
6. Маргиналии на тема „Ново“. Млада литература, 1954, IV, 2, 34–39
7. Записи и импресии од еден роман : (Ернест Хемингвеј: „Да се има и да се нема“). Млада литература, 1954, IV, 4–5, 37–45
8. Достоевски. Стремеж, 1954, I, 2, 28–31
9. Наведнат над еден лирски текст. (Критички импресии за расказот „Црвените обетки“ од Србо Ивановски). Разгледи, 6. VI 1954, I, 12, 4–5
10. Венко Марковски: „Сказна за резбарот“. Разгледи, 24. X 1954, I, 22, 4–5

1955

11. За еден вид поезија. (Блаже Конески: „Песни“). Млада литература, 1955, V, 1–2, 47–50
12. Просторот на една мисла. (Достоевски). Млада Литература, 1955, V, 10, 62–71
13. Прозниот деби на Блаже Конески. Современост, 1955, V, 5, 375–383
14. Темы и разговори за луѓето. (Славко Јаневски: „Кловнови и луѓе“). Разгледи, 22. II. 1955, II, 4(30), 4
15. Проза на хумани и поетски акценти : (Јован Бошковски: „Луѓе и птици“). Разгледи, 1. V. 1955, II, 9(35), 4
16. За ликот на Ставровгин : (одломки од студија). Разгледи, 24. VII. 1955, II, 15(41), 5
17. Книжевната критика вчера и денес. Разгледи, 2. X. 1955, II, 20(46), 9
18. Рабиндранат Тагоре: „Бродолом“. Разгледи, 16. X. 1955, II, 21(47), 14
19. Една неодговорна аналогија *ad hoc*. Разгледи, 30. X. 1955, II, 22(47), 14
20. Мотив и инспирација. Разгледи, 27. XI. 1955, II, 24(50), 1
21. Јован Бошковски: „Људи и птице“. Нин, 22. V. 1955, V, 229
22. Блаже Конески: „Лозје“. Нин, 10. VII. 1955, V, 236
23. *Kvadratura mladosti*. Omladinska riječ (Sarajevo), 26. XI. 1955, XII, 502–503
24. *Nova makedonska književnost*. Nova Jugoslavija, 1955, 437–439

1956

25. Сјај и сенки на озарените поврвнини : (Блаже Конески: „Везилка“. Скопје, Култура, 1955). Разгледи, 1. I. 1956, III, 1(53), 11
26. Една книжевна пасквила : (Тургенев и Достоевски). Разгледи, 15. I. 1956, III, 2(54), 4
27. Допири и знаци : (Медитација). Разгледи, 12. II. 1956, III, 4(56), 4
28. Смеслата на едно враќање : (Чехов: „Три сестри“ и „Художествениците“). Разгледи, 1. VII. 1956, III, 14(66), 1–2
29. Чехов: „Три сестри“. Разгледи, 15. VII. 1956, III, 15 (67), 1–5
30. Бранко Пендовски: „Игра“. Разгледи, 23. IX. 1956, III, 20 (72), 6
31. По трагите на зреењето. Разгледи, 4. XI. 1956, III, 23 (75), 4 (предговор на Антологијата на современиот македонски расказ)
32. Димитар Солев: „Окопнети снегови“. Млада литература, 1956, VI, 5–6, 54–58
33. Поезија зад стаклениот ѕид : (Ацо Шопов: „Слеј се со тишината“. Скопје, 1955). Млада литература, 1956, VI, 5–6, 58–63
34. Нова македонска књижевност. Десет година нове Југославије, Београд, 1956
35. ПUTEВИ и остварења : (за актуелните литературни проблеми во Македонија). Нин, 5. II. 1956, VI, 266.
36. Ацо Шопов: „Слеј се со тишината“. Нин, 25. III 1956, VI, 273
37. „Окопнели снегови“ – нова књига Димитра Солева. Нин, 10. VI. 1956, VI, 284

1957

38. Методи и импровизации : (по повод: Славко Јаневски: „Две Марии“ и Србо Ивановски: „Жена на

- прозорецот“). Разгледи, 1.1.1957, IV, 1(79), 7
39. *Јануарска маргиналија*. Разгледи, 10.II.1957, IV 4(82), 5
40. *Оплеменета едноставност* : (Гане Тодоровски: „*Спокоен чекор*“). Разгледи, 10.III.1957, IV, 6(84), 7
41. *Кон читателот (I)* : (за суштината и правиот карактер на една фама за противречностите). Разгледи, 7.IV.1957, IV, 8(86), 5–6
42. *Кон читателот (II)* : (за вистинскиот автор на една конфузија). Разгледи, 21.IV.1957, IV, 9(87), 5–6
43. *Чехов: „Галеб“ (I)* : (белешки). Разгледи, 5.V.1957, IV, 10(88), 3
44. *Слепите врати на талентот. „Галеб“ (II)* : (белешки). Разгледи, 16.VI.1957, IV, 13(91), 1–2
45. *Слепите врати на талентот. „Галеб“ (III)* : (белешки). Разгледи, 30.VI.1957, IV, 14(92), 1–2
46. *Tragovita zrenja (1946–1956)*. Delo, 1957, III, 2, 267–280
47. *Slavko Janevski: “Dve Marije”*. Delo, 1957, III, knj. IV, sv. I, 5, 933–935

1958

48. *За писателите и поротниците* : (Антон Чехов). Разгледи, 16.II.1958, V, 4(104), 10–11
49. *Ацо Шопов: „Ветрот носи убаво време“* : (Кочо Рацин, 1957). Разгледи, 9.III.1958, V, 5(105), 5
50. *А. П. Чехов и Д. В. Григорович (I)*. Разгледи, 20.IV.1958, V, 8(108), 1–3
51. *А. П. Чехов и Д. В. Григорович (II)*. Разгледи, 1.V.1958, V, 9(109), 5
52. *Шест кварнерски деноноќија : поетски парламент*. Разгледи, 15.VI. 1958, V, 11(111), 1–9
53. *Единаесет белини со црвено* : (Владо Малески: „*Она што беше небо*“). Разгледи, 1958, I, серија трета, 3, 314–324
54. *Радосни тренутак македонске књижевности* : (Димитар Солев: „*Под усвитеност*“). Нин, 13.VII.1958, VIII, 393

1959

55. *Гого Ивановски: „Глас“*. Разгледи, 1958–59, I, серија трета, 1, 84–87
56. *Једанаест белина са црвеним* : (Владо Малески: „*Она што беше небо*“). Нин, 11.I.1959, IX, 419
57. *Књижевните погледи на А. П. Чехов во периодот на пресвртните години*. Разгледи, 1959, 1, серија трета, 10, 1187–1203
58. *Славко Јаневски: „Месечар“*. Нова Македонија, 15.II.1959, XV, 4521
59. *Томе Момировски: „Чекори“*. Нова Македонија, 22.III.1959, XV, 4557

1960

60. *Пред еден мал повторно создаден свет* : (Влада Урошевиќ: „*Еден друг град*“). Разгледи, 1960, 2, серија трета, 5, 492–496
61. „*Један други град*“ : збирка Владе Урошевиќа, Нин, 6.III.1960, X, 478
62. *Три реминисценции (I)*. (По повод романот на Србо Ивановски и „Осамени“ и многу други), Разгледи, 1960, II, серија трета, 6, 558–563
63. *Писмата на А. П. Чехов за литературата (I)*. Разгледи, 1960, III, серија трета, 4, 350–359; (II). Разгледи, 1960, III, серија трета, 5, 483–491; (III). Разгледи, 1960, III, серија трета, 6, 568–578
64. *Влада Урошевиќ: „Један други град“*. Политика, 22.V.1960, LVII, 16787. Култура-уметност, IV, 163
65. *За македонската литература*. Нова Македонија, 1, 2 и 3.V.1960, XVI, 4895, 11
66. *Vlada Urosević: “Jeden drug grad”*. Mladost, 25.V.1960, V, 189
67. *Три реминисценции (II, III)* : (2. *Изменети времиња*; 3. *Кон тихиот празник на плодна прозна жетва*). Разгледи, 1960, II, серија трета, 9, 863–872
68. *Три вечери со Жан Луј Баро*. Нова Македонија, 18.XII.1960, XVI, 5090, 9

1961

69. *А. П. Чехов и А. С. Суворин*. Трудови, Скопје, 1961, 1, 1–2, 63–72

70. *Во потрага по една литература : (една сезона во Париз)*. Разгледи, 1961, III, серија трета, 10, 1031–1034
71. *Ацо Караманов (1927–1944)*. Разгледи, 1961, IV, серија трета, 2, 113–119
72. *Ѓорѓи Абаџиев: „Пустина“*. Разгледи, 1961, IV, серија трета, 3, 280–284
73. *Гане Тодоровски: „Божилак“*. Нова Македонија, 16.VIII 1961, XVII, 5293
74. *Блаже Конески: „Везилка“ : (дополнето издание)*. Нова Македонија, 19.XI.1961
75. *Дилеме које не престају : (Гане Тодоровски: „Божилак“)*. Нин, 19.XI. 1961, XI, 667
76. *За антологијата на модерната руска поезија*. Нова Македонија, 19.XI.1961

1962

77. *Македонската поезија во 1961 година*. Нова Македонија, 31.XII.1961 и 1 и 2.I.1962, XVIII, 5460
78. *Второто враќање на Марина Цветаева*. Нова Македонија, 25.II.1962, XVIII, 5514, 8
79. *Јужен ветер во советската книжевност*. Нова Македонија, 1 и 2.V.1962, XVIII 5578, 9
80. *Поезија и традиција. Непрестани можности на поезијата*. Разгледи, 1962, IV, Серија трета, 3, 235–238
81. *По трагите на квазимодернизмот : (Томе Момировски: „Грешна недела“)*. Разгледи, 1962, IV, Серија трета, 4, 464–469
82. *Едно надежно деби : (Јован Стрезовски: „Луѓе со лузни“)*. Разгледи, 1962, IV, серија трета, 6, 585–587
83. *Непотврдена присутност : (Петар Ширилов: „За детството и светулките“)*. Разгледи, 1964, IV, серија трета, 7, 698–702
84. *Љубе Ванковски: „Југ над градот“*. Разгледи, 1964, IV, серија трета, 8, 789–792
85. *Право на копнеж*. Разгледи, 1962, IV, серија трета, 10, 941–948
86. *Македонска поезија у 1961*. Нин, 1.IV.1962, XII, 586
87. *Македонске књижевне теме*. Политика, 15.VII.1962, LIX, 17518. Култура-уметност, VI, 274
88. *Квантумот на преведените југословенски писатели на македонски јазик е под секое ниво*. Културен живот, VII, 5, 1962, 6–7

1963

89. *Зошто Змејко ја одбра осаменоста : (Симон Дракул: „Белата долина“)*. Нова Македонија, 6.I.1963, XIX, 5825. – Истото и во: *Драми / Симон Дракул, Скопје, Наша книга, 1985, (Едиција Македонска книжевност)*
90. *Богомилска балада*. Културен живот, VIII, 1, 1963, 37–48. (Заеднички со Илија Зафировски)
91. *Автентичноста – синоним на уметничкиот резултат : творештвото и уметниците*. Културен живот, VIII, 2, 1963, 2–3
92. *Простор и неспокојства*. Стремеж, 1963, IX, 5, 14–21
93. *Нова и жива потврда на поетското : (Матеја Матевски: „Рамноденица“, Скопје, Култура, 1963)*. Нова Македонија, 21.VII.1963, XIX, 6020
94. *Животот на книгите*. Вечер (Скопје), 14.XII.1963
95. *Василиј Аксјонов и неговиот прв роман*. Вечер, 21.XII.1963
96. *Пастернак : поетската посебност на Борис Пастернак*. Разгледи, 1963, V, Серија трета, 10, 870–882
97. *Книго, биди со нас*. Нова Македонија, 8.XII.1963, XIX, 6161

1964

98. *Македонската литература во 1963 година или: Време на поезијата*. Вечер, 1.I.1964
99. *Ленинградски дијалози*. Вечер, 11.I.1964
100. *Што станува со македонскиот роман?*. Вечер, 18.I.1964
101. *Непрекидни разговор са животом : (о лирском и рефлексивном у поезији Матеје Матевског)*. Борба, 23.II.1964, XXIX, 52
102. *Знаци обнове и освежења : пред новим значајним остварењима македонске прозе*. Политика, 14.VI.1964, LXI. Култура-уметност, VIII, 372

103. *Поет на одмерениот збор : за поезијата на Матеја Матевски*. Културен живот, IX, 5–6, 1964, 30
104. *Ангажираност и литературата*. Разгледи, 1964, VII, 3, 210–224
105. *Една книга вон од серијата : (Миле Поповски: „Маратонска битка“)*. Вечер, 1.VII.1964
106. *Смислата на едно определување : (Анте Поповски: „Непокор“)*. Нова Македонија, 15.IX.1964, XXI, 6435
107. *Авангардата пред судот на европскиот книжевен форум*. Нова Македонија, 17.X.1964, XXI, 6469
108. *Песната како парадокс и подбив : (Бошко Смаќоски: „Распродажба на остатоци од пролетта“)*. Вечер, 8.X.1964
109. *Ангажираност и литература (I–V)*. Вечер, 29.XI.1964
110. *Записи о Пастернаку*. Борба, 13.XII.1964
111. *Појавата на авангардната поезија кај нас*. Нова Македонија, 6.IX. 1964, XXI, 6429
112. *Книжевната историја и книжевната критика*. Нова Македонија, 27.XII.1964, XXI, 6538

1965

113. *Животот има предност или една современа варијанта на антидогматизмот : (оглед за книжевното творештво на Василиј Аксјонов)*. Време е пријателе / Василиј Аксјонов. Скопје, Кочо Рацин, 1965
114. *Istorija književnosti i književna kritika*. О историји југословенских книжевности, Vanja Luka, 1965
115. *Ние пред светот : (Ацо Шопов на руски јазик)*. Вечер, 13.I.1965
116. *Ново младо име : (по повод поетското деби на Иван Чаповски)*. Вечер, 6.III.1965
117. *Новите вредности на уметноста и уметничката критика*. Погледи (Скопје), 1965, 2
118. *Одблесци дневног и прохујалог*. Политика, 14.II.1965, LXII, 18449. Култура-уметност, IX, 405. (За современата македонска поезија)
119. *Дилемите на писателот пред социјалистичката стварност*. Современост, 1965, 4
120. *Ангажираноста и литературата*. Разгледи, 1965, 3, 2
121. *Една антологија, една храброст, една надеж : (по повод антологијата на македонската поезија од Џакомо Скоти на италијански јазик)*. Нова Македонија, 23.V.1965, XXI, 6680
122. *Ангажираноста во литературата денес : (од дијалогот на средбата меѓу италијанските и македонските писатели)*. La battana, Rijeka, 1965, no. 5
123. *Мали и големи литератури во современиот свет*. Нова Македонија, 18.VII.1965, XXI, 6736
124. *Книжевна историја и книжевна критика*. Разгледи, 1965, VII, 7, 636–646
125. *Поезија – земља без граница*. Политика, 18.VIII.1965
126. *Разговори за средбата на солидарноста*. Нова Македонија, 8.VIII. 1965, XXI, 6757
127. *Празник на поетската реч*. Нова Македонија, 20.VIII.1965
128. *Искушења савремености*. Борба, 29.IX.1965
129. *О sodobni makedonski poeziji*. Prev. Slavko Jug. Dijalogi, 1965, 1, 10, 513–515
130. *Десет години „Културен живот“*. Културен живот, X, 9–10, 1965, 1–5

1966

131. *Нашиот книжевен развиток и новите проблеми*. Нова Македонија, 6.II.1966, XXII, 6935
132. *Достоевски и „Злостор и казна“*. Нова Македонија, 13.III.1966, XXII, 6970
133. *Литературата, литературната критика, вредности*. Нова Македонија, 20.II.1966, XXII, 6949
134. *Непредвидлива искушења : о неким новим појавама у македонској књижевности*. Политика, 6.III.1966, LXIII, 18828. Култура-уметност, X, 458
135. *Живко Чинго*. Нова Македонија, 15.V.1966, XXII, 7031
136. *Можности и видови на поетското остварување денес*. Нова Македонија, 26.VIII.1966, XXII, 7136
137. *Литературата и револуцијата : пред прозното творештво на Владо Малески*. Нова Македонија, 11.XII.1966, XXII, 7239
138. *За современата македонска поезија*. Мисла, Скопје, 1966, I, 9–10, 4–5

139. *Буна, пораз и тага низ велеградските улици* : Ф. М. Достоевски и неговиот роман „Злостор и казна“. Злочин и казна / Ф. М. Достоевски. Скопје, Кочо Рацин, 1966
140. *Савремена македонска поезија*. Октобар, Краљево, VII–VIII.1966, 1, 4–5
141. *Romantičarski duh i današnja poezija*. Savremenik, 1966, XII, knj. XXIV, 10, 251–278. (учесник).

1967

142. *Пред поетските дострели во 1966 година*. Нова Македонија, 31.XII и 1 и 2.I.1967, XXIII, 7259
143. *Театарот на Тагања*. Нова Македонија, 8.I.1967, XXIII, 7265
144. *Попладне кај Пастернакови*. Нова Македонија, 29.I.1967, XXIII, 7286
145. *Ресма stroga i prosta* : (Blaze Koneski: »Vezilka«, drugo dopunjeno izdanje. Skopje, 1966). Rukovet, 1967, XIII, knj. XXI, 1, 60–63
146. *Трагања по коренот и по смислата на продолжувањето*. Разгледи, 1967, IX, 6, 554–570
147. *Илја Еренбург – човек на будна и тревожна совест*. Нова Македонија, 9.IX.1967, XXIII, 7511
148. *Низ димензијата на отвореноста*. Нова Македонија, 10.IX.1967, XXIII, 7512
149. *Поезија и иднина*. Нова Македонија, 15.X.1967, XXIII, 7547
150. *Рускиот писател и Октомвриската револуција* (I). Нова Македонија, 5.XI.1967, XXIII, 7568; и (II) од 12.XI.1967, XXIII, 7575
151. *Поезијата и иднината*. Студентски збор, 6.XI.1967, XVIII, 26
152. *Поезијата и иднината*. Стремеж, 1967, XIII, 8, 10–14
153. *Svijet postaje cjelovitiji*. Telegram, Zagreb, 13.X.1967, VIII, 389 (за положбата на писателот во современата македонска поезија)

1968

154. *Поезија у будућности*. Политика, 7.I.1968
155. *Putovi makedonske poezije*. Telegram, 9.II.1968, IX, 406
156. *Александар Блок и неговата поема „Дванаесетмината“*. Нова Македонија, 2.II.1968
157. *Апотеоза на човековиот живот*. (Максим Горки 1868–1968). Нова Македонија, 31.III.1968, XXIV, 7711
158. *Плодоносне метаморфозе*. Политика, 30.IV и 1 и 2.V.1968, LXV, 19602
159. *Пет поетски збирки за положбата на писателот во современата македонска поезија* : („Дениција“, „Каинавелија“, „Опаленик“, „Време на љубовта“, „Всушност сè е убава балада“). Нова Македонија, 4.VII.1968
160. *Један поглед на македонску поезију*. Књижевност, 1968, XXIII, књ. XLVI, 6, 541–552
161. *Проза на хумани и поетски вредности* : (по повод збирката раскази „Луѓе и птици“ од Јован Бошковски). Нова Македонија, 17.XI.1968, XXIV, 7942
162. *Авангардизмот и новата македонска поезија* : (реферати на македонските слависти на VI меѓународен славистички конгрес во Прага 1968). Скопје, 1968. (одделен отпечаток)
163. *Уметност вознемирена и тотална*. Нова Македонија, 2.X.1968, XXIV, 7896
164. *Современата македонска проза* : (предавања на I семинар за македонски јазик, литература и култура, Охрид – Скопје, 1968)
165. *Оглед за македонската поезија*. Разгледи, 1968, X, 13, 1457–1479. (предговор на Антологијата на македонската поезија, Белград, „Просвета“)
166. *Пред прозното дело на Владо Малески*. Она што беше небо / Владо Малески. Скопје, Култура, 1968
167. *Poezia contemporana din macedonia*. Gazeta literara, 25.I.1968
168. *Proza contemporana din macedonia*. Lucaforul, 2.II.1968

1969

169. *Време детињства – време љубави* : (Д. Солев: „Зима слободе“ и П. Андреевски: „Дениција“). Политика, 9.I.1969
170. *Прави смисао дилеме* : (О Венку Марковском и неговом месту у антологији македонске поезије). Борба, 16.IV.1969

171. *Революцијата и литературата*. Нова Македонија, 11.X.1969, XXVI, 8164
172. *Значајно остварување на македонската проза : (Владо Малески: „Разбој“)*. Нова Македонија, 9.XI.1969, XXVI, 8192
173. *Значајан домет : (Владо Малески: „Разбој“. Скопје, 1969)*. Политика, 9.XI.1969, LXVI, 20152. Култура-уметност, XIII, 746
174. *Некои размислувања за современата македонска драма*. Зборник на Петтите Рацинови средби. Титов Велес, 1969
175. *La poésie macédonienne d'aujourd'hui*. Esprit, Paris, septembre, 1969
176. *Неотуѓив поетски збор*. Нова Македонија, 2.VIII.1969. XXVI, 8195. (за современата македонска поезија)

1970

177. *Дијалог о критици : шта је карактерисало протеклу годину*. Политика, 7 и 14.II 1970, LXVII, 20238 и 20246. Култура-уметност, XIV, 758 и 759
178. *Дилеме и раскрића наше критичке мисли*. Политика, 18.IV.1970, LXVII, 20308. Култура-уметност, XIV, 768
179. *Еснафски дух критике*. Политика, 11.III.1970
180. *Неотуѓив поетски збор : (македонската поезија 1945–1970)*. Нова Македонија, 30.IV и 1–2.V.1970, XXVI, 8360
181. *Primo convegno italo-jugoslavo d'arte cinematografica*. Laurana, 8–12.X. 1969; La battana, 1970, VII, 21, 3–8
182. *Idejno-neutralna kritika i stvaralaštvo*. Socijalizam, 1970, 6
183. *Нашата поезија во изминатата година (I)*. Нова Македонија, 16.VIII.1970, XXVI, 8466
184. *Нашата поезија во изминатата година (II)*. Нова Македонија, 23.VIII.1970, XXVI, 8473
185. *Пронајдени писмата на Марина Цветаева до Борис Пастернак : публикација на писмото од 9 март 1923 година*. Нова Македонија, 28, 29 и 30.XI.1970, XXVI, 570
186. *Живко Чинго / прев. Сретен Перовић*. Стварање, 1970, XXV, 11–12, 1085–1091

1971

187. *Литературната критика и дистанцата*. Комунист, 8.I.1971
188. *Дубока, тамна предања : (Петар Бошковски: „Постеља од трња“)*. Политика, 9.I.1971, LXVIII, 20567. Култура-уметност, XV, 803
189. *Митови и предрасуди*. Комунист, 15.I.1971
190. *Плодоносните сонцита на македонските младичи*. Комунист, 22.I. 1971
191. *Књижевна критика и дистанца*. Комунист, Београд, 4.II.1971, XXIX, 724
192. *Локалната боја и универзалното значење на поезијата*. Современост, 1971, 1, 1
193. *Отворени кругови : (В. Урошевић: „Вршњаци“*. Скопје, 1971). Политика, 30.IV и 1–2.V.1971, LXVIII, 20679
194. *Шта се ново догађа у југословенској књижевности*. Књижевне новине, 1971
195. *Постојано побунетиот човек*. Комунист, 5.X.1971, XXIX, 763
196. *Проблемите за кои проговори тој се уште отворени : (за Ф. М. Достоевски по повод 150 години од раѓањето и 90 години од смртта)*. Нова Македонија, 24.X.1971, XXVIII, 8893
197. *Пастернак и Мајаковски*. Годишен зборник на Филозофскиот факултет. Скопје, 1970, 22, 421–441
198. *Едно непознато писмо до Борис Пастернак*. Годишен зборник на Филозофскиот факултет. Скопје, 1971, 23, 435–440

1972

199. *Блесокот на големата вода : (Живко Чинго: „Големата вода“)*. Нова Македонија, 6.II.1972, XXVIII, 8994
200. *Пракса и клима*. Нова Македонија, 12.III.1972, XXVIII, 9029
201. *Триумф и терор на визуелното*. Нова Македонија, 19.III.1972, XXVIII, 9036

202. *За Достоевски : (меѓународен симпозиум во Венеција по повод 150 години од раѓањето)*. Нова Македонија, 23.IV.1972, XXVIII, 9071
203. *Разговор со Виктор Шкловски*. Нова Македонија, 30.IV. и 1–2.V.1972, XXVIII, 9078
204. *Заробеник на водата*. Нова Македонија, 7.V.1972, XXVIII, 9083
205. *Разбиени анахронизми : (културата пред централистичкиот предизвик)*. Нова Македонија, 14.V.1972, XXVIII, 9090
206. *Лектирата на Ацо Караманов*. Нова Македонија, 21.V.1972, XXVIII, 9097
207. *Уште еднаш за Ацо Караманов*. Нова Македонија, 28.V.1972, XXVIII, 9104
208. *Современата македонска поезија*. Современо македонско литературно творештво. Скопје, Просветно дело, 1972, 35–44
209. *Проблесоци на болот и непокорот*. [Избор од македонската поезија од прапочетоците до наши дни], Струга, Струшки вечери на поезијата, 1972
210. *Андреј Платонов или апотеоза на многугласниот живот*. Цан / Андреј Платонов. Скопје, Нова Македонија, 1972, 7–24
211. *Еволуцијата на книжевно-критичките пристапи во современата македонска литература (1945–1972)*. Предавања на Семинарот за македонски јазик, литература и култура, Скопје, Универзитет „Кирил и Методиј“, 1972, 99–105
212. *A poet of the moderate word / transl. by Graham W. Reid*. Macedonian review, 1972, II, 2, 223–229

1973

213. *Рацин и нашето поетско време (I)*. Нова Македонија, 31.XII.1972 и 1–2.I.1973, XXIX, 9319
214. *Рацин и нашето поетско време (II)*. Нова Македонија, 7.I.1973, XXIX, 9324
215. *Визионер на комунистичката нова уметност : (за Бертолд Брехт)*. Нова Македонија, 4.III.1973, XXIX, 9380
216. *О стању у кинематографији*. Комунист, 13.IV.1973, XXXI, 839
217. *Крлежине сумње и упитници*. Борба, 12.V.1973
218. *Моја „Крлежана“*. Политика, 7.VII.1973. (по повод 80-годишнината на Мирослав Крлежа)
219. *Третиот став на Мирослав Крлежа*. (по повод 80-годишнината на Мирослав Крлежа). Нова Македонија, 8.VII.1973, XXIX, 9497
220. *Власта Забрански*. Нова Македонија, 30.IX.1973, XXIX, 9588
221. *Пред поетскиот свет на Радован Павловски*. Разгледи, 1973, XV, 10, 1037–1057
222. *Крлежини естетички упитници*. Крлежа у школи. Сарајево, 1973
223. *Истражувања без предрасуди : (по повод книгата „Универзалне поруке руске књижевности“ од д-р Драган Недељковиќ)*. Нова Македонија, 8.XII.1973
224. *Антиромантичарскиот пристап во поетиката на Б. Л. Пастернак*. Реферати на македонските слависти на VII меѓународен славистички конгрес во Варшава, Скопје, 1973. (сепарат)
225. *Okrugli sto »Krlježa o našoj školi«*. Odjek, 1973, XXVI

1974

226. *Корак ка савремености : (Божин Павловски: „Дува“*. Скопје, 1973). Политика, 23.II.1974, LXXI, 21690
227. *Марксизмот и уметноста*. Нова Македонија, 8.III.1974
228. *Нашата книжевна традиција како попримте на фиктивни спротивности*. Нова Македонија, 21.IV.1974, XXX, 9786
229. *Во костец со ефемерноста : (Јосип Видмар: „Кон нашиот миг“)*. Нова Македонија, 5.V.1974, XXX, 9798
230. *Поглавје за критиката*. Разгледи, 1974, XVI, 1–2, 52–53
231. *На прагу нових збивања. Један поглед на македонску поезију у овом тренутку*. Књижевне новине, 1.V.1974
232. *O makedonskoj književnoj tradiciji : (Haralampije Polenaković: »Odabrana dela« 1–5. Skopje, 1973)*. Odjek, 1–15.V.1974, XXVII, 9, 5
233. *Marksizam i umetnost*. Delo, 1974, 3

234. *Човекот и неговата судбина* : (Блаже Конески: „Записи“. Македонска книга. Скопје, 1974). Нова Македонија, 23.VI.1974, XXX, 9848
235. *Современиот македонски роман (1952–1974)*. Нова Македонија, 11.X. 1974, XXX, 9958
236. *Читање и дело*. Нова Македонија, 3.XI.1974, XXX, 9981
237. *Гранични линии : литературната критика и марксизмот*. Нова Македонија, 10.XI.1974, XXX, 9988
238. *Марксизмот, книжевната критика и проблемот на вреднувањето*. Единаесетти Рацинови средби, Титов Велес, 1974, 84–95
239. *Два прилога за Б. Л. Пастернак*. Годишен зборник на Филозофскиот факултет во Скопје, 1974, 26, 359–365
240. *Ленин и уметноста*. Погледи, Скопје, 1974

1975

241. *Две нови книги и литературните остварувања во 1974 година*. Нова Македонија, 5.I.1975, XXXI, 10039
242. *Шта је било ново и добро у нашој националној књижевности током протекле године*. Књижевне новине, 16.I.1975, XXVII, 479
243. *Књижевна 1974 у Македонији*. Борба, 25.I.1975, 23
244. *Страстен поборник за новата естетика : (100 години од смртта на Светозар Марковиќ)*. Нова Македонија, 9.III.1975, XXXI, 10102
245. *Социјалното постои само доколку отвора патиишта на борба за човекот : социјалниот филм денес*. Нова Македонија, 6.IV.1975, XXXI, 10130
246. *Evolucija književno-kritičkih pristupa u savremenoj makedonskoj književnosti*. Književna kritika, 1975, VI, 2, 89–93
247. *Запис о „записима“ Блаже Конеског*. Летопис Матице Српске, 1975, CLI, књ. CDXVI, 6, 907–910
248. *Македонската поезја (1945–1970)*. Literatura na swiecie, 1975, no 6
249. *Dileme i raskršća kritičke misli*. Delo, 1975, XXI, 7, 1116–1127
250. *Марксизмот, книжевната критика и проблемот на вреднувањето*. Погледи, 1975, XII, 5, 98–105
251. *Енгелс и литературата*. Нова Македонија, 9.XI.1975
252. *Искушенијата на стилот : (Бранко Варошлија: „Осамени минувачи“)*. Нова Македонија, 7.XII.1975, XXXI, 10371
253. *Еден од последните херои на романтизмот : по повод 80 години од раѓањето и 50 години од смртта на Сергеј Есенин*. Нова Македонија, 28.XII.1975, XXXI, 10392
254. *Теориски оквири књижевно-критичких погледа Светозара Марковића*. Светозар Марковић и српска књижевност. Београд, 1975, 77–87
255. *Savremeni smisao Krležinih estetičkih upitnika*. Zbomik jugoslavenske akademije znanosti i umetnosti posvećen Miroslavu Krleži, Zagreb, 1975
256. *Diskusija o knjizi »Radnici i kultura« – Beno Zupančič*. Socijalizam, 1975, 9, (separat)
257. *Savremena makedonska poezija*. Zajedničke reči »Studentski grad«, Novi Beograd, avgust, 1975

1976

258. *Антиномия “романтизъм-реализъм” в поезије Б. Л. Пастернака*. Славистички студии, 1976, 1, 1, 49–57
259. *Во просторот на неспокојната реч : Владо Малески: Војната, луѓе, војната*. Скопје, Култура, 1976, 5–22
260. *Вреднувањето како историски чин*, Нова Македонија, I.V.1976
261. *Гилвик или сооченост со едноставноста на светот*, Нова Македонија, 15.VIII.1976
262. *Књижевни догаѓаји 1975*. Књижевне новине, 1–16.I.1976, XXVIII, 502–503
263. *Помеѓу предокот и пределот : (М. Матевски: Перуника)*. Нова Македонија, 27.VI.1976
264. *Толкувањето на детскиот свет : една споредба помеѓу расказите за детето кај Иво Андриќ и Блаже Конески*. Нова Македонија, 1.I.1976
265. *У наручју света : (А. Шопов: Песма црној жени)*. Политика, 30.X.1976, LXXIII, 22655

266. *Fest 76: Žena na filmu*. Socijalizam, 1976, XIX, 3, 405–407

1977

267. *Звездани тренутак нове македонске књижевности*. НИИ, 12.VI.1977
268. *Некои особености на Рациновиот поетски јазик*. Годишен зборник на Филолошкиот факултет, Скопје, 1977, 3, 236–250
269. *Однос измеѓу усмене и писане књижевности у модерном песничком искуству*. Научни састанак слависта у Вукове дане : реферати и саопштења, Београд, Приштина, Тршић, 13–19.IX.1976, Београд, Меѓународни славистички центар, 1977, 27–34
270. *Pesma i vreme*, Polja. Novi Sad, 1977
271. *Револуција као судбина : поводом одабраних дела Владе Малеског*. Политика, 7.IV.1977, LXXIV, 22810
272. *Самосвојни песнички гласови : за современата македонска поезија*. Јединство, 25.VI.1977, XXXIII, 69
273. *Суочење са горким укусом живота : деџи свет у Андрићевом делу*. Борба, 12.III.1977, VI, 69
274. *Творештвото на Владо Малески*. Предавања на X семинар за македонски јазик, литература и култура. Охрид, 1977
275. *Тумачење деџег света у приповеткама Иве Андрића*. Зборник САНУ, Посебна издања, књ. 505, Одељење језика и књижевности, књ. XXX, Београд, 1977, 214–224

1978

276. *Биноминалниј расказ Диптихон Владо Малеског као пример ускореној еволуцији нове македонске литературе*, Zeitschrift für Slawistik. Leipzig, 1978, XXIII, 4
277. *Zračenje Ristićeve književne misli u novoj makedonskoj književnosti*, Odjek, 15–31.III.1978, XXXI, 6, 9–10
278. *Estetičko vizionarstvo i trajan uticaj jednog Krležinog predgovora*. О Мировлаву Крлежи и Августу Цесарцу. Zagreb, 1978. XXII, 9, 2140–2148
279. *Књижевна година 1977*. Књижевне новине, 16.I.1978, XX, 551
280. *Kritika i umetničko stvaralaštvo*. Socijalizam, 1978
281. *Критичке инспирације Зорана Мишића и нова македонска књижевност*. Зборник у част Зорана Мишића. Београд, Полит, 1978
282. *Македонски Рембо : (за Аџо Караманов)*. Нова Македонија, 1.IV.1978
283. *Sur la nouvelle poésie macédonienne*. Europe, Paris, avril 1978, 73–81
284. *Нашата современа драма на сцената на Драмскиот театар во Скопје*. Зборник на трудови од симпозиумот на тема: Домашната драма на нашата сцена. Скопје, 1978
285. *Низ дијалогот со историјата да се соочиме со сопственото време*. Нова Македонија, 5.III.1978, XXXIV, 11178
286. *Синтезата на фолклорниот елемент и модерната поетска експресија во новата македонска поезија*. Реферати на македонските слависти за VIII меѓународен славистички конгрес, Загреб, Љубљана, Скопје, Македонски славистички комитет, 1978, 105–112
287. *Могућности критичког ангажовања : (М. Богичевић: Књижевност и ангажовање, Мостар, 1977)*. Политика, 31.VII.1978
288. *Од изворног ка универзалном*. Политика, 19.X.1978
289. *Поизволни противречности : (по повод Доба на противречности од Г. Старделов)*. Разгледи, 1978, 9
290. *Нови вид савременог романа (Б. Иванов: Једна година и цео живот); Прича о онима који су остали и који то нису (Б. Павловски: Вест Ауст); Разиграни мозаик о светом и проклетом (Ј. Стрезовски: Свето и проклето)*. Политика, 21.XII.1978
291. *Траговима песничких преображења : (за новите поетски книги објавени во Македонија, 1977)*. Политика, 14.I.1978, LXXV, 23086
292. *У простору неспокојне речи : (за В. Малески)*. Летопис Матице Српске, Нови Сад, 1978, CLIV, 421, 303–317

1979

293. *Б. Л. Пастернак и рускиот футуризам*. Славистички студии, 1979, II, 2, 53–60
294. *Гравири на младиот немир*. Гравири: Славе Ѓ. Димовски. Скопје, Книжевна младина на Македонија, 1979
295. *Дали је могућ другачији сусрет?* Филм, позориште, књижевност, 1979
296. *За поимот на вредноста*. Разгледи, 1979, XXI, 4, 237–246
297. *Критику ќе писати сви*. Борба, 10.XI.1979
298. *Критичар и плурализам*. Политика, 5.I.1979
299. *Модернизмот во новата македонска литература*. Предавања на XII семинар за македонски јазик, литература и култура : Скопје, Охрид, 11.VIII–31.VIII.1979, Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 1979, 113–120
300. *O modernizmi i posle njega*. Delo. Beograd, 1979, XXV, 2, 3–16
301. *Naznake o poeziji Blaže Koneskog*. Izraz. Sarajevo, 1979, XXIII, XL, VI, 7–8, 1–15
302. *Песната меѓу две лета : (избор и предговор за македонската поезија Милан Ѓурчинов)*. Струга, Струшки вечери на поезијата, 1979
303. *Поезијата на Блаже Конески*. Разгледи, 1979, XXI, 68–74
304. *Послератни српски роман и развој романа у савременој македонској књижевности*. Научни састанак слависта у Вукове дане, Београд, Нови Сад, Тршић, 13–18.XI 1977, Београд, 1979, 1, 13–122
305. *умачење дечјег света у приповеткама Иве Андрића и Блаже Конеског*. Зборник радова о Иви Андрићу, Београд, САНУ, 1979, 535–548

1980

306. *Антиномия – романтизъм-реализъм в поезијата на Пастернак : (Борис Пастернак 1890–1960)*. Colloque de Cerisy la Salle. Paris, 1980, 95–102
307. *Антон Павлович меѓу нас*. Нова Македонија, 20.1.1980
308. *Биномниот расказ Диптихон од Владо Малески како пример за забрзаната еволуција и единствена идејно-тематска и естетска структура*. Разгледи, 1980, XXII, 1, 97–107
309. *Мали је број оних који у својој непосредној критичарској пракси покажују да су правилно разумели и прихватили дијалектички смисао Крлежиног непристајања ни на леве, ни на десне адепти и нормативе*. Борба, 13.IX.1980, VIII, 253
310. *Маскиран човек у сумраку. О неким аспектима Андрићеве поезије*. Борба
311. *Опитествена и уметничка критика*. Млад борец, 3.03.1980
312. *Песништво Васка Поне*. Књижевне новине, 5.XII.1980, XXXII
313. *Поезија Оскара Давича*. Књижевне новине, 21.VI.1980
314. *Поет на црвеното разденување : (100 години од раѓањето на Коста Абрашевиќ)*. Спизалит, 1980, III, 1, 3–8
315. *Померене границе интимизма : (за новите стихозбирки на Б. Конески: Стари и нови песни, Б. Ѓузел: Стварноста е сè, Р. Лазаров: Јана, Е. Клетников: Окото на темниот)*. Политика, 20.IX.1980, VIII, 253
316. *Развој на романот во новата македонска литература*. Трета програма на Радио Скопје, 1980, 1, 263–275
317. *Рацин и современа македонска поезија*. Действителност, искусство, традиции. Литературно-художествена критика в СФРЈ, Москва, Прогресс, 1980, 163–169
318. *Racin in naš pesnički čas*. Sodobni jugoslovanski esej. Ljubljana, 1980, 71–87
319. *Секојдневно освојување на слободата : (in memoriam: Ж. П. Сартр)*. Нова Македонија, 20.IV.1980
320. *Современа македонска поезија : (во чест на 150 г. од раѓањето на К. Миладинов, избор и вовед Милан Ѓурчинов)*. Струга, Струшки вечери на поезијата, 1980
321. *Стваралачком припаднишћу свом времену ка другачијем савршенијем животу и свету*. Књижевност, 1980, LXIX, 2, 262–267
322. *Суптилен градител на модерната поезија : (100 г. од раѓањето на А. Блок)*. Нова Македонија,

28.XII.1980

323. *The Esthetic Vision and Lasting Influence of Krleža's preface*. The Bridge-Most, 1980, 56–58

324. *Траговима лирског и завичајног (за поезијата на Б. Конески)*. Борба, 30.VIII.1980

1981

325. *Актуелниот Достоевски : (по повод 100-годишнината од смртта)*. Нова Македонија, 20.XII.1981

326. *Књижевно вредновање и регионална мерила*. Политика, 7.XII.1981, XXVIII, 24459

327. *Nuove correnti poetiche*. La Battana, Fiume, 1981, XVIII, 59

328. *Ljudske sudbine*. Odjek, 1981, XXXIV, 23, од собирот НОВ и Револуцијата и литературното творештво

329. *Македонската поезија*, Скопје, Мисла, 1981, 30, 3

330. *Матеја Матевски или поет на одмерениот збор*. Скопје, Мисла, 31, 16

331. *Добра, стара класика : (по повод излегувањето на одбраните дела на Чехов во 4 книги)*. Нова Македонија, 4.XI.1981

332. *Несналажења у освајању савремених смислова*. Стремљења, 1981, XXII, 1, 165–171

333. *La lotta di liberazione e la letteratura*. La Battana, Fiume, 1981, XVIII, 59, 41–46

334. *Она што беше небо*. Владо Малески: *Она што беше небо*. Скопје, Мисла, 1981, XVII, 30, 24

335. *Песма строга и једноставна*. Борба, 29.VIII.1981

336. *Во просторот на надреалното С. Јаневски: Астропеус*. Нова Македонија, 1.III.1981

337. *Под усвитеност : Димитар Солев: Под усвитеност*. Скопје, Мисла, 1981, XVII, 30, 34

338. *Пред новим песмама : (А. Поповски: Љубопис, М. Матевски: Липа, Р. Павловски: Стражи, С. Јаневски: Астропеус)*. Политика, 15.VIII.1981

339. *Развој на романот во новата македонска литература*. Скопје, Мисла, 1981, XVII, 30, 1

340. *Razvoj romana u novoј makedonskoј književnosti*. Izraz, Sarajevo, 1981, XXV, knj. XLIX, 6, 527–539

341. *Револуцијата како инспирација : темата на НОБ и на Револуцијата стана перманентна инспирација во македонската книжевност*. Нова Македонија, 22.XI.1981

342. *Семејна фреска : Зоран Ковачевски: Семејна фреска*. Скопје, Мисла, 1981, XVII, 30, 20

343. *Stvaralaštvo B. L. Pasternaka i ruska književna avangarda*. Umijetnost riječi. Zagreb, 1981, XXV, 391–409 (izvanredni svezak)

344. *Тема рата и револуције у новој македонској књижевности*. Мост, 1981, VIII, 37, 43–47

345. *У простору надреалног (С. Јаневски: Астропеус)*. Књижевне новине, 21.V.1981

346. *Критички фрагменти за творештвото на Блаже Конески*. Разгледи, 1981, XXIII, 1, 18–24 (предавање на семинарот за македонски јазик, литература и култура, Охрид, 1978)

1982

347. *L'évolution du roman dans la littérature macédonienne: genèse, développement, caractères typologiques*. Proceedings of the IXth Congress of the International Comparative Literature Association, Innsbruck, 1982

348. *Крлежини путокази*. Књижевне новине, 7.1.1982

349. *Мозаик од разновидни придонеси : (развојот на македонскиот современ роман)*. Нова Македонија, 17.X.1982

350. *Mozaik raznovrsnih doprinosa : 30 godina makedonskog romana*. Ока, 9–23.XII.1982

351. *Nove funkcije dramskog teksta*. Dalje, 1982, 1, 1, 14

352. *Сјај није у генитиву*. Борба, 11.IX.1982

1983

353. *Една друга птица во едно друго време : (по повод објавувањето на стихозбирка на Р. Павловски во Париз)*. Разгледи, 1983, XXV, 1, 24–27

354. *За дијалектичка и творечка соработка : книжеvnата наука и книжеvnата критика*. Нова Македонија, 24.XII.1983

355. *Контакт новије македонске књижевности са савременим југословенским књижевним токовима*. МСЦ, Београд, 1983, 13
356. *Маркс и светската књижевност*. Годишен зборник на Филозофскиот факултет. Скопје, 1983, 9(35), 259–268
357. *Новата македонска поезија во контекстот на југословенската књижевност*. Реферати на македонските слависти на IX меѓународен славистички конгрес во Киев. Скопје, Македонски славистички комитет, 1983, 91–97
358. *Поларизирана искуства : (садашњи тренутак македонског романа)*. Јединство, 15.X.1983
359. *Помладата македонска поезија*. Предавања на XVI семинар за македонски јазик, литература и култура: Охрид, 5.–26.VIII.1983. Скопје, Универзитет „Кирил и Методиј“, 1983, 195–203
360. *Стварност као стални изазов*. Књижевност, 1983, 11
361. *Суштината на књижевните судири во македонската литература во почетокот на 50-тите години*. Komparativno proučavanje jugoslovenskih književnosti, Zagreb, Varaždin, 1983

1984

362. *Андриќ во нова светлина : (по повод П. Цациќ: „Хрстова греда во камената капија“)*. Нова Македонија, 16.XII.1984
363. *Загледан во минатото, заитан кон иднината* (за поезијата на А. Вознесенски). Нова Македонија, 7.V.1984
364. *Ghiusel: Un'immersione nell'esistenza*. La Battana, Fiume, 1984, XXI, 74, 98–100 (за поезијата на Богомил Ѓузел)
365. *Zoran Kovačevski: Aristotel iz Resna*. Književni glasnik, 1984, 1, 2, 41
366. *Identifikim i gjithamshem me bashkem me bashkekohesine*. Jehona, 1984, XXII, 6, 12–15 (за А. Voznesenski)
367. *La nouvelle littérature macédonienne : (de 1945 à nos jours)*. Revue des études slaves, 1984, LVI, 3, 447–453
368. *Нашите сенки и опачини : (3. Ковачевски: Аристотел од Ресен)*. Нова Македонија, 18.VIII.1984
369. *Нова македонска поезија у југословенском поетском контексту*. Симпозијум о савременој југословенској поезији : Сарајево, 22 и 23.X.1983, Сарајево, Академија наука и умјетности БиХ, 1984, 31–36
370. *О делу “Биће и језик” Радомира Константиновића*. Књижевност, 1984, LXXXIX, XXVII, 2–3, 328–336
371. *О природи sukoba u makedonskoj književnosti na роčetku 50-tih godina*. Dalje, 1983/84, III, 7–8, 69–73
372. *Премислена книга : (по повод С. Пенчиќ: Поетика на прозата)*. Нова Македонија, 12.11.1984
373. *Perspectives et possibilités des recherches comparatistes en Macédoine*. Actes du colloque de l'AILC, Скопје, Филолошки факултет, 1984, 63–66
374. *Песник Богомил Ѓузел*. Књижевна реч, 1984, VII–VIII, 238
375. *Прозното творештво на Живко Чинго*. Предавања на XVIII семинар на македонски јазик, литература и култура, Охрид, 1984
376. *Револуцијата како животна и писателска судбина : (за В. Малески)*. Нова Македонија, 29.IX.1984
377. *Редак идеалиста : (за В. Малески)*. Политика, 29.IX.1984
378. *Садашњи тренутак македонског романа*. Стремљења, 1984, XXIV, 1
379. *Силуета на надежта во прелудиумот на катастрофата : (за поезијата на Анри Мишо)*. Стремеж, 1984, XXVII, 6
380. *Траен порив кон неосвоеното*. Поезија / А. Вознесенски, Скопје, Македонска книга, 1984, 13–24
381. *Ф. М. Достоевски и новата македонска књижевност*. Зборник во чест на Блаже Конески, Скопје, Универзитет „Кирил и Методиј“, Филолошки факултет, 1984, 295–300
382. *Владо Малески*. Разгледи, 1984, XXVI, 7–8, 671–674

1985

383. *Doprinos Koste Racina jugoslovenskoj marksističkoj književno-kritičkoj misli u periodu između dva rata*. Zbornik radova : Socijalistička misao i književnost u Bosni i Hercegovini između dva rata,

Sarajevo, Institut za jezik i književnost, 1985, 263–269

384. *Вистини и заблуди околу марксистичката критика*. Нова Македонија, 25.V.1985
385. *Излезите на споредбената книжевност*. Нова Македонија, 31.V.1985
386. *Измењена слика. Садашњи тренутак македонске поезије*. Политика, 23.11.1985
387. *Книжевност без меѓи – книжевност, нација, заедништво*. Млад борец, 25.XII.1985
388. *Коста Рацин и југословенскиот експресионистички контекст*. Obdobje ekspresionizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, 5. Ljubljana, Znanstveni institut Filozofske fakultete, 1985, 293–303
389. *Krležine vizije naše kulturnoistorijske autentičnosti*. Sveske, 1985, III, 10, 129–134
390. *На тамној стази постојања : (о романсијерској трилогији С. Јаневског)*. Политика, 11.V.1985
391. *Надреализмот и револуцијата : (со Анка Ѓурчинова)*. Разгледи, 1985, 6, 584–600
392. *Никогаи рамнодушен, никогаи неутрален : Оскар Давичо*. Нова Македонија, 16.11.1985
393. *Новата македонска драма : (1945–1980)*. Современост, 1985, 6, 33–34
394. *О своеобразии пастернаковског реализма в романе „Доктор Живаго“*. Славистички студии, 1984–85, IV–V, 43–49
395. *Поетското творештво на Радован Павловски*. Предавања на XVIII семинар за македонски јазик, литература и култура, Охрид, 1985
396. *Пројимање књижевности*. Књижевне новине, 1.V.1985
397. *Прозното творештво на Живко Чинго*. Предавања на XVII семинар за македонски јазик, литература и култура: Охрид, 3, 24.VIII.1984. Скопје, Универзитет „Кирил и Методиј“, 1985, 221–226
398. *Творештвото на Прокрустови постели : (по повод написот на Д. Димитров: Помеѓу творештвото и идеологијата)*. Комунист, 25.X.1985
399. *Upitanost kao primarno opredeljenje*. Odjek, 15–31.XII.1985, XXXVIII, 24 (za Radomir Konstantinović)

1986

400. *Време на опасни делби – патишта и крстопати: четири записи на иста тема*. Лик, 26.XI.1986
401. *Вкоренетост во реалноста : (Д. Солев: Црно огледало, Скопје, 1983)*. Нова Македонија, 8.I.1986
402. *Evoluția romaniului în noua literatură macedoneană*. Lumina, 1986, XL, 3.4, 48–64
403. *Неопходна нада : (Б. Иванов: Мала врата наде, Скопје, 1985)*. Политика, 26.VII.1986
404. *Клуч скриен во нас : (Р. Павловски: Клучеви)*. Нова Македонија, 15.VII.1986
405. *Кон прашањето за теоретско-методолошките основи на историјата на литературата 1*. Спектар, 1986, XIV, 7, 137–158
406. *Кон прашањето за теоретско-методолошките основи на историјата на литературата 2*. Спектар, 1986, XIV, 8, 93–112
407. *Крај или обнова на вредносната критика*. Разгледи, 1986, 5–6, 347–354
408. *Личноста и делото на Ацо Караманов не исчезнуваат од нашето сеќавање*. Дело, 1986, XIII, 6, 626–630
409. *Нова македонска драма (1945–1980)*. Зборник радова о Српском народном позоришту (1861–1986), Нови Сад, 1986, 97–106
410. *Новите зони на реалноста-македонската проза денес*. Нова Македонија, 7.VI.1986
411. *О можностях и искушениях критики ценностей*. Мост, 1986, 4, 58–61
412. *О тогиџности и искиџенјита вредносне критике*. Republika, 1986, XLII, 7–8, 754–758
413. *Остварења и вредности : (нове збирке македонских песника: Р. Павловски: „Клучеви“, Б. Ѓузел: „Мрак и млеко“, Ч. Јакимовски: „Халејева комета“, Ј. Даниловски: „Унутрашњи говор“, В. Урошевић: „Хипнополис“)*. Политика, 16.VIII.1986
414. *Писац припада човечанству*. Књижевно југословенство, Дневник, 28–30.XI.1986
415. *Поетското творештво на Радован Павловски*. Предавања на XVIII семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје, Охрид
416. *Рецепција Шолоховљевих дела у Македонији*. Поетика стваралаштва Михаила Шолохова. Нови Сад, Филозофски факултет, 1986, 155–160
417. *Сонцето во мене на песна е осудено : пред поетскиот свет на Радован Павловски*. Избрани дела

/ Радован Павловски, Т. I, Скопје, Наша книга, 1986, 7–48

418. *Творештвото не живее во апстрактен простор*. Тркалезна маса на Сојузот на писателите. Скопје, Комунист, 30.V.1986
419. *У зими критичарског незадоволства*. Дело, критика, јавност. Политика, 1.III.1986

1987

420. *Вук и македонски писци 19 и 20 века*. Зборник радова о Вуку Караџићу. Сарајево, Институт за језик и књижевност, 1987, 521–525
421. *Надреалистички импулси у новијој македонској поезији и везе са београдским надреалистичким књижевним кругом*. 16. научни састанак слависта у Вукове дане : Београд, Нови Сад, Тршић, 10–14.IX.1986 : реферати и саопштења, Београд, МСЦ, 1987, 129–136
422. *Jugoslovenski kulturni prostor*. Naše teme, 1987, XXXI, 8–9, 1178–1181
423. *Kultura i prevladavanje zatvorenosti*. Kulturni radnik, 1987, XL, 2, 14–19
424. *Летопис свакодневице : књижевно југословенство*. Летопис Матице Српске, Нови Сад, 1987, CLXII, 439, 3–4, 490–495
425. *Мојности за компаративно проучавање на поновата македонска књижевност во југословенскиот књижевен и културен простор*. Zbornik radova sa znanstvenog skupa “Komparativno proučavanje jugoslovenskih / južnoslovenskih književnosti”. Sv. 2 / [ured. E. Fišer, F. Grčević], Zagreb, Zavod za znanost o književnosti Filozofskog fakulteta; Varaždin, Gesta, 1987, 19–23
426. *Нашата културна преродба во светлината на АСНОМ*. АСНОМ во создавањето на државата на македонскиот народ : реферати од научен собир одржан од 29 до 31 октомври 1984 година во Скопје / [уред. одбор М. Апостолски (претсед.), А. Христов, В. Васковиќ-Вангели], Скопје, МАНУ, 1987, 383–389
427. *Неминлива вредност*. Нова Македонија, 7.II.1987
428. *Пред прагот на иднината. Македонската литература во светлината на јубилејот*. Лик, 13.V.1987
429. *Преминот од поетиката на социјалниот реализам кон модерните книжевни процеси во новата македонска и словенечка книжевност* контакти, сличности, коинциденции, разлики. Obdobje socialnega realizma v slovenskem jeziku, književnosti in kulturi, T. 7, Ljubljana, Znanstveni institut Filozofske fakultete, 1987, 395–403
430. *Светлост из плавих дубина : (Р. Павловски; Одабрана дела)*. Политика, 14.II.1987
431. *Тема войны и революции в современной македонской литературе : война и память*. Из опыта советской и югославской литератур, Москва, Наука, 1987, 67–72
432. *Трагање по смислата на мигот : (К. Бујуклиев: Мигови)*. Дело 74, Штип, 1987, XIV, 4–5
433. *Кон прашањето на новата стварност на Рациновите „Бели Мугри“*. Сознајните аспекти на књижевноста : [XXI и XXII Рацинови средби 1984/85], Скопје, Совет на Рациновите средби, 1987, 75–83

1988

434. *La poésie comme la prière et miroir de l'âme : la nouvelle poésie macédonienne et ses expériences*. Anthologie de la poésie macédonienne. Paris, Editions Messidor, 1988, 7–19
435. *Slavko Janevski*. L'autre Europe, 1988, 17–19, 24, 3
436. *Традицијата и авангардизмот во современата македонска поезија*. Предавања на XX семинар за македонски јазик, литература и култура : Скопје и Охрид, 7–27.VIII 1987 година, Скопје, Универзитет „Кирил и Методиј“, Семинар за македонски јазик, литература и култура, 1988, 201–207

1989

437. *Makedonski jezik u меѓунационалној комуникацији*. Naše teme, 1989, XXXIII, 4, 692–695
438. *О Вуку Караџићу : Вук данас*. Сведочења / приредил Милош Јевтић, Ваљево, 1989, 89–90
439. *Плелоаје за културното југословенство*. Трета програма на Радио Скопје, 1989, 36, 81–85
440. *Плурализмот ante portas*. Далги, 1989, 1, 7–15

441. *Pojava i rani oblici makedonskog romana*. Književna kritika, 1989, XX, 4, 51–78
 442. *Te jemi ajo qe jemi*. Jehona, 1989, XXVII, 2–3, 100–106
 443. *Парадоксален и неизодлив* : [Париски записи I]. Лик, 15.11.1989, IV, 59
 444. *Интелектуалната ситуација* : [Париски записи II]. Лик, 1.III.1989, IV, 60
 445. *Поетската ситуација 88* : [Париски записи III]. Лик, 15.III.1989, IV, 61
 446. *Критички карусел* : [Париски записи IV]. Лик, 29.III.1989, IV, 62
 447. *Кружно путовање Димитра Солева*. Политика, 4.III.1989
 448. *Потресне страници о уништавању човека – Живко Чинго*: „Бунило“. Политика, 21.X.1989

1990

449. *Еден аспект на експлицитната поезика на Меша Селимовиќ*. Современост, 1990, XL, 3–4, 38–45
 450. *Звукот и значењето на „Бели мугри“*. Македонската литература меѓу двете светски војни и појавата на „Бели мугри“ : зборник на трудови од научниот собир одржан во Скопје на 3 и 4.X.1989. Скопје, МАНУ, 1990, 159–166
 451. *Izazov mlade makedonske proze*. Dalje, 1990, 31–32, 122–128
 452. *K otázke „urychleného vuvini“ v novej macedonskej literature*. Slavica Slovaca, 1989, 24, 2, 170–175
 453. *Книжевната наука на крајот од веков*. Пристапни предавања, прилози и библиографија на новите членови на Македонската академија на науките и уметностите. Скопје, 1990, X, 37–46
 454. *La littérature macédonienne entre le relativisme historique et le pluralisme culturel*. Os estudos literários: (entre) ciência e hermenêutica : Actas do I Congresso da APLC. Associação Portuguesa de Literatura Comparada, Lisabon, 1990, 171–176
 455. *Le national, le multilinguistique et l'interlittéraire dans la pratique des écrivains macédoniennes du XXe siècle*. Proceedings of the XII Congress of the International Comparative Literature Association, Munich, 1988. Vol. 4: Space and Boundaries, 237–242
 456. *Нема их више, остаде само прича*. Књижевност, 1990, 11–12, 2059–2064. – За романот на Ж. Чинго „Бабаџан“
 457. *Nikad ravnodušan, nikad neutralan* : (Davičo – Njim samim). Dalje, 1990, 29–30, 3–5
 458. *O Marku Ristiću danas*. Dalje, 1990, 31–32, 74–77
 459. *Елиминација на авторот*. Лик, 29.VIII.1990, V, 99 (од Симпозиумот на XXIX СВП)
 460. *Ослободување на творечка енергија*. Лик, 28.III.1990, V, 88
 461. *Свесно да се посака сонот* : (100-годишнина од раѓањето на Б. Пастернак). Лик, 19.XII.1990, V, 107
 462. *Tragovi I–III*. Dnevnik. Odjek, 1990

1991

463. *Андрић и Чехов*. Књижевност, 1991, 6, 607–612
 464. *Кон методолошките основи на компаративното проучување на македонската книжевност* : (актуелни теориски концепти на компаративната книжевна наука). Трета програма на Радио Скопје, 1990, 44, 107–114
 465. *Кон прашањето на теориско-методолошките основи на историјата на литературата*, Методолошка мисао у пресеку: садашњи тренутак науке о књижевности : зборник посвећен Зорану Константиновићу, Београд, Институт за књижевност и уметност, 1990, 355–367
 466. *L'élimination de l'auteur*. International Poetry Review, Struga, 1991, 1, 1, 53–56
 467. *Два нова песника: А. Танески и Т. Каџаров*. Политика, 1.VI.1991
 468. *Племенита песма* : (седамдесетогодишњица Б. Конеског). Политика, 21.XII.1991
 469. *Грстови поетски медалјони* : поетското творештво на Б. Конески во осумдесеттите години. Нова Македонија, 11.XII.1991 (ЛИК, 11.XII.1991, VI, 149)
 470. *Метафизика на крвта* : (Антонио Танески: „Кавга“, „Студентски збор“, Скопје, 1990). Нова Македонија = Лик, 25.XII.1991, VI, 138
 471. *Преплитање у времену* : (македонска поезија у 1991 години). Борба, 26.XII.1991

1992

472. Дијалог со непросурната иднина. Разгледи, 1992, XXXV, 4–6, 244–249
473. Литературата и филмот : „Волчја ноќ“ – вториот македонски игран филм. Скопје, Кинотека на Македонија, 1992, 19–25
474. Поетското дело на Блаже Конески. Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука, XVI, 1 (1991), 55–65
475. Слово за Прличев. Современост, 1992, XLI, 1–4, 76–82
476. Атак врз креативноста : (повод: Случајот – „Мала станица“). Нова Македонија, 18.III.1992, XLVIII, 16–18
477. Доближувањето до Европа – фиктивна дилема. Нова Македонија = Лик, 18.III.1992, VI, 162
478. Загрозената убавина : може ли и што Достоевски с уште да му каже на човеитвото. Нова Македонија = Лик, 8.VII.1992, VI, 178
479. *Odškrinuta vrata stvarnosti : pogled na makedonsku književnu produkciju 1991–1992*. Борба, 12.XI.1992
480. Сафо на XX век – Сто години од раѓањето на М. Цветаева. Нова Македонија = Лик, 30.IX.1992, VI, 183

1993

481. Книжевното дело на Владо Малески. Предавања од XXV меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура : Охрид, 21.VIII–4.IX 1992, Скопје: Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 1993, 117–124
482. *L'oral et l'écrit dans la pratique littéraire des écrivains macédoniens*. Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука, XVI, 2 (1991), 83–90
483. Македонската литература во контекстот на балканското и југословенското меѓулитературно заедништво. Реферати на македонските слависти за XI меѓународен славистички конгрес во Братислава, Скопје, МАНУ, 1993, 135–140
484. *Macedonska literatúra v kontexte jznoslovanského a balkánskeho medziliterárneho spoločenstva*. Osobitne medziliterárne spoločenstva – 5, Bratislava, Slovenská akadémia vied. Ústav svetovej literatury, 1993, 147–158
485. Михаил Бахтин и корените на интертекстуалноста. Современост, 1993, XII, 1–2, 93–100
486. *Pasternak et Maïakovski*. Europe – Paris, mars 1993, 67–77
487. *Synthèse de la tradition et de la sensibilité moderne*. Меѓународна ревија за поезија, Струга, 1993, III, 3, 64–65
488. *Spoj mitskog i modernog pevanja : na vest o smrti Blaze Koneskog*. Borba, Beograd, 10.XII.1993
489. *Што може поезијата : (Радован Павловски: Есеи, Наша книга 1993)*. Око, 1993, 10, 13
490. *Неисцрпна творечка виталност : по повод двете книги на Блаже Конески: „Црн овен“, стихови, „Култура“ 1993, и Во светот на песната и легендата: есеи и прилози, 1993*. Пулс, Скопје, 1993, III, 133, 34

1994

491. Делото на Григор Прличев на фонот на балканскиот културен плурализам. Животот и делото на Григор Прличев : реферати од научен собир одржан во Скопје, на 21 и 22 април 1993 година, Скопје, МАНУ, 1994, 65–71
492. Златните зрна на Радован Павловски. Стремеж, 1994, XXXVIII, 7–8, 54–58
493. Наташа културна преродба во светлината на АСНОМ. Науката за АСНОМ : 1944–1994. Скопје, Мисла, 1994, 482–488
494. Пред еден заокружен опус (Живко Чинго). СУМ, лето 1994, 8–19
495. Смеслата и значењето на етичките идеи кај Достоевски спроти XXI век. Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука, XVIII, 1 (1993), 37–47
496. Заборавениот Мајаковски. Нова Македонија = Лик, 5.I.1994, VIII, 252
497. Последниот заумник: А. Туфанов. Нова Македонија = Лик, 12.I.1994, VIII, 253
498. Проблесоци во зимското сфумато. Нова Македонија = Лик, 1.I.1994, VIII, 254
499. Прикриениот Бахтин. Нова Македонија = Лик, 2.II.1994, VIII, 256
500. Шолоховски јазол. Нова Македонија = Лик, 9.II.1994, VIII, 257

501. *Егзибиционизмот како критички метод : полемика со Атанас Вангелов*. Нова Македонија = Лик, 22.VI.1994, VIII, 263
502. *Бегство од суштественото : полемика со Атанас Вангелов*. Нова Македонија = Лик, 13.VII.1994, VIII, 279
503. *Алтернативниот свет на Борис Пиљнак : каприциозен „физиолошки“ писател*. Нова Македонија = Лик, 26.X.1994, VIII, 291
504. *Време на творечки проникнувања : странските влијанија во македонската литература од 50-тите и 60-тите години*. Нова Македонија = Лик, 19.X.1994, VIII, 292
505. *Град на неизневерени очекувања*. Нова Македонија = Лик, 7.XII.1994, VIII, 300)
506. *Осамени пред иднината*. Нова Македонија = Лик, 14.XII. 1994, VIII, 301
507. *Париз одново ги открива Пастернак и Цветаева*. Нова Македонија = Лик, 28.XII.1994, VIII, 304

1995

508. *Блаже Конески и П. П. Његош*. Современост, 1994, XLIV, 9–10, 51–57
509. *Дело Петра II Петровиќа Његоша у македонском књижевном и културном простору*. Петар II Петровиќ Његош: личност, дело и време: радови са научног скупа Београд-Цетиње, 27–30. септембар 1993. Подгорица, Црногорска академија наука и умјетности, 1995, 351–358
510. *Жесток, непоткуплив раскажувач (Борис Пиљнак)*. СУМ, пролет 1995, 71–84
511. *За проблемот на билитерарноста и интерлитерарноста кај македонските писатели во XIX век*. Komparativno proučavanje jugoslovenskih književnosti. 4, Zagreb, Zavod za znanost o književnosti, 1991, 63–73
512. *Збор во невремето : (поему Бога и Сатаната)*. Наше писмо, 1995, 1, 4, 1–2
513. *Категоријата „културен идентитет“ во светлината на современата теорија и компаративната книжевна наука*. Содржински и методолошки прашања во истражувањето на историјата на културата во Македонија, Скопје, МАНУ, 1995, 261–266
514. *Книжевните влијанија и компаративната книжевна наука*. Културен живот, XL, 1–2, 1995, 63–66
515. *Кон прашањето за раните видови на раскажувачката проза и појавата на романот во македонската литература*. Книжевен контекст, Скопје, Институт за македонска литература, 1995, 15–26
516. *Конески и Пастернак : (една книжевна паралела)*. Зборник на трудови посветени на академик Блаже Конески. Скопје, МАНУ, 1995, 125–132
517. *Подемот на македонската уметничка литература во годините по АСНОМ*. АСНОМ : педесет години македонска држава : 1944–1994 : прилози од научен собир, одржан на 17–18 ноември 1994. Скопје, МАНУ, ИНИ, 1995, 423–431
518. *Романсијер пред историјом и људском егзистенцијом*. Књижевност и историја. I : зборник радова са првог научног скупа одржаног у Нишкој Бањи, 1, 12 и 13.X 1993, Ниш, Универзитет; Београд, Центар за научна истраживања САНУ, 1995, 277–283
519. *Социјалниот реализам во македонската литература и уметност : теориско-компаративен пристап*. Македонската литература и уметност во контекстот на поетиката на социјалниот реализам : зборник на трудови од Меѓународниот научен собир, Скопје: 28–29 мај 1993, Скопје, МАНУ, 1995, 15–27
520. *Во центарот на светската мисла : по повод најновите книги на Ив Шеврел и Даниел-Анри Пажо*. Нова Македонија = Лик, 17.V.1995, IX, 324
521. *Доминација на привидот и примитивизмот*. Нова Македонија = Лик, 24.V.1995, IX, 325
522. *Светлината не признава граници*. Нова Македонија = Лик, 20.IX.1995, IX, 342

1996

523. *Between the Tragic Nature of Human Existence and the Universal*. The Black Tower / Mateja Matevski. Skopje, Detska radost, 1996, 7–24
524. *Личен избор : песни од последно време (1990–1996)*. СУМ, лето 1996, 10, 42–63
525. *Македонската современа поезија (1984–1994)*. Зборник : реферати од Втората македонско-северноамериканска славистичка конференција за македонистика „Македонскиот јазик,

- литература и култура“, Охрид, 16–19 август 1994. Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 1996, 33–42
526. *Отголоски Достоевскогo в „Бедном рыцаре“ Елены Гуро*. Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука, XIX, 1–2 (1994), 55–62
527. *Повратак историзму у савременој науци о књижевности*. Књижевност и историја. II : зборник радова са другог научног скупа одржаног у Нишкој Бањи, 4 и 5 октобра 1995. Ниш, Универзитет; Београд, Центар за научна истраживања САНУ, 1996, 17–24
528. *Странските влијанија како компаративен книжевен проблем : (воведен реферат)*. Странските влијанија во македонската литература и култура во 50-те и 60-те години : зборник на трудови од меѓународниот научен собир, одржан на 12 и 13 октомври 1994 година. Скопје, МАНУ, 1996, 7–19, (Компаративното проучување на македонската литература и уметност во XX век ; т. 2)
529. *Темата на Евреите во поновата македонска книжевност*. Сефардски одгласи : студии и сеќавања за Евреите во Македонија. Скопје, Гурѓа, 1995, 65–72
530. *Филмот – синтеза меѓу универзалното и локалното*. Кинопис, 1996, VIII, 16, 11–13
531. *Богатството на бедните луѓе : кон поетиката на раниот Достоевски*. Нова Македонија = Лик, 12.VI.1996, X, 379
532. *Утопија или патоказ : духот на Медитеранот*. Нова Македонија = Лик, 4.XII.1996, X, 404

1997

533. *Естетските вредности на раните стихозбирки на Венко Марковски*. Развитие, 1996, 3–4, 97–106
534. *Редок и неопходен ангажман во кој естетиката се проникнува со етиката = A rare and indispensable activity in which aesthetics interwines with ethics*. Пред идниот изгрев / Кирил Бујуклиев, Штип, Бујуклиев К., 1997, 105–107, 112–114
535. *Сонетот во современата македонска поезија*. Sonet in sonetni venec : mednarodni simpozij v Ljubljani od 28. do 30. junija 1995, Ljubljana, Filozofska fakulteta, Oddelek za slovanske jezike in knjizevnosti, 1997, 241–249, (Obdobja ; 16)
536. *Културата наспроти предизвиците на новиот милениум – Најблискиот пат кон подобра иднина*. Нова Македонија = Лик, 5.XI.1997, XI, 450
537. *Синтеза на балканското културно заедништво : Иван Доровски: „Балканот и Медитеранот“ („Balkan a Mediterân“), Брно, 1997 г.* Нова Македонија = Лик, 24.XII.1997, XI, 457

1998

538. *Između populizma i „sjajne izolacije“*. Novi izraz, jesen 1998, 1, 159–163
539. *Компаративни истражувања во македонската книжевна наука*. Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука : реферати на македонските слависти за XII меѓународен славистички конгрес во Краков, XXII, 1–2 (1997), 155–167
540. *Контактот на современата македонска литература со медитеранскиот дух и култура*. Македонската литература и култура во контекстот на медитеранската културна сфера : зборник на трудови од Меѓународниот научен собир, Скопје, 24–25 октомври 1996, Скопје, МАНУ, 1998, 9–28, (Компаративно проучување на македонската литература и уметност во XX век ; том 3).
541. *Науката и културата во Југоисточна Европа наспроти предизвиците на новиот милениум*. Науката и културата за заедничка иднина на Југоисточна Европа : прилози од научниот собир одржан во Скопје на 31 октомври 1997 година по повод 30-годишнината од основањето на МАНУ, Скопје, МАНУ, 1998, 47–54
542. *Поет на древната мудрост, универзумот и благодушноста*. Лу Јуан : Златен венец 1998, Скопје, Детска радост, 1998, 275–288
543. *Руската литература и нејзиното значење во македонскиот книжевен простор*. Македонско-руски јазични литературни и културни врски : (материјали од Првата македонско-руска славистичка конференција, Охрид, 23–24 август 1995 година), Скопје, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 1998, 531–559
544. *Science and Culture in Southeast Europe Versus the challenges of the New Millennium*. Science and Culture for the Joint Future of South Eastern Europe : papers from a Symposium Held in Skopje on the 31st October 1997 on the Occasion of 30th Anniversary of Foundation of the Macedonian Academy of

Sciences and Arts, Skopje, MASA, 1998, 55–61

545. *Поет на древната мудрост, универзумот и благодушноста* : Лу Јуан – еден од најголемите кинески поети и лауреат на „Златниот венец“ на СВП. Нова Македонија = Лик, 29.IV.1998, XI, 474
546. *Поетиките умираат : поезијата никогаи*. Нова Македонија = Лик, 26.VIII.1998, XII, 492
547. *Суптилен лиричар : за поетот Неџати Зекерија*. Стожер, 21–22, 1998, 29–30
548. *Поетските константи на Блаже Конески*. Стожер, 28, 1998, 46–47

1999

549. *Балканскиот културен плурализам и двојната припадност на македонските писатели од XIX век*. Македонија : прашања од историјата и културата, Скопје, МАНУ, 1999, 137–148
550. *Балканскиот културен плурализам и двојната припадност на македонските писатели од XIX век*. Македонија : вопросы истории и культуры, Скопје; Москва, Македонская академия наук и искусств, 1999. 8 стр.
551. *Делото на Владо Малески*. Творештвото на Владо Малески : (материјали од симпозиумот одржан во Струга од 20 до 22 мај 1998), Скопје, Институт за македонска литература; Струга, Собрание на општина, 1999, 17–26
552. *Europe du Sud-Est et pluralisme des cultures*. Buletin : Association internationale d'études du Sud-Est européen : actes de la conférence „Le Sud-Est européen, carrefour de civilisations“ (Siège de l'UNESCO, Paris, 9 et 10 février 1998), 1998–1999, 28 (numéro spécial), 113–118.
553. *Кон поетиката на Блаже Конески* : (размислувања врз материјалот од неговата последна фаза). Придонесот на Блаже Конески за македонската култура : меѓународен научен собир, 17 и 18 декември 1998 година, Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Филолошки факултет „Блаже Конески“, 1999, 21–27
554. *Македонските писатели од средината на XX век во балкански и европски контекст (примерот на Ацо Караманов)*. Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука, XXIII, 1–2 (1998), 5–17
555. *Фолклорните импулси во современата македонска литература : компаративен пристап*. Фолклорните импулси во македонската литература и уметност на XX век : зборник на трудови од Меѓународниот научен собир, Скопје, 23–24 октомври 1998, Скопје, МАНУ, 1999, 9–33, (Компаративно проучување на македонската литература и уметност во XX век ; том 4)
556. *Фолклорното наследство и современата македонска литература*. Indiana Slavic Studies, 1999, X, 169–181
557. *Хармонија во хаосот : Пушкин – човек – дело – значења – пораки*. Свечен собир посветен на 200-годишнината од раѓањето на Александар Сергеевич Пушкин : свечен собир одржан на 26 мај 1999 година, Скопје, МАНУ, 1999, 11–34
558. *Прометејската младост на големиот лингвист: Непознатиот Јакобсон*. Нова Македонија, 6–8.I.1999, LV, 18585 (ЛИК, 6–8.I.1999, XII, 511)
559. *Ерриг, si тиове...* (Варијации на тема: вистинско време). Утрински весник, 1, 118, 10.11.1999,
560. *Обнова на стварносната проза : (Благоја Иванов: „Чекање на зората“, роман)*. Утрински весник, 1, 124, 17.11.1999
561. *И тага и опомена : (Јован Павловска: „Проверка на слободата“, роман)*. Утрински весник, 1, 136, 1.12.1999
562. *Човек на луцидната анонимност : за Димитрие Дурацовски*. Утрински весник, 1, 142, 8.12.1999
563. *Жестоки поетски сознанија : Андреј Вознесенски, „Страотен Crisis – Супер стар“ : нови стихови и поеми, Москва, 1999*. Утрински весник, 1, 148, 15.12.1999

2000

564. *Делото на Владо Малески*. Владо Малески : свечен собир посветен на 80-годишнината од раѓањето и 15 години од смртта на Владо Малески, одржан на 24.XII 1999 година, Скопје, МАНУ, 2000, 9–20
565. *Плурализмот некогаи и денес*. Стожер, IV, ноември-декември 2000, 36–37
566. *Нови хоризонти на компаративната наука*. Утрински весник, 5–6.VIII.2000

567. *Луксуз е секогаш одново да се почнува* / [интервјуирала] Г. Ристевска. Форум, 19.V – 1.VI.2000, III, 60, 30–35
568. *Немаме морално право да молчине* / [интервјуирала] Ј. Франговска. Денес, 25.5.2000, IV, 54–56
569. *Смеа низ солзи* / [интервјуирал] С. Георгиевски. Утрински весник, 3–4.4.2000
570. *Ослободување од предрасудите* / [интервјуирал] Г. Томовски. Пулс, 25.VIII.2000, 500, 47–48

2001

571. *Le globalisme et la nouvelle idée culturelle des Balkans*. International conférence The Balkans in the new millennium : science and culture in a joint action for peace and development : 25 and 26 May 2001, Skopje : proceedings / edit. board Georgi Efremov, editor-in-chief, Georgi Stardelov, Milan Gurčinov. Skopje, MASA, 2001. 165–171
572. *Перспективите на компаративната книжевност во Македонија и во светот*. Годишен зборник на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ – Скопје, 26 (2001), 2–26
573. *Le sonnet dans la poésie de Blaze Koneski*. Europa Orientalis, 18 (1999), 1, 115–120
574. *Нови хоризонти на компаративната наука : меѓулитературните центризми во литературите на Централна Европа*. Opera Slavica, гоџник XI, 2001, 1, 51–54
575. *Свет богат со внатрешни реалности : (Жак Гошрон)*. Сто песни / Жак Гошрон, Скопје, Матица македонска, 2001, 5–10
576. *Сведоштва за еден трагичен парадокс : Аџо Караманов и германската литература*. Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука, XXV, 1–2 (2000), 33–38
577. *Ritorno alla vita ordinaria*. Електронско списание „Купа“, 3, 2001
578. *О Нушићевом путопису „Крај обала Охридског језера“*. Књига о путопису : [зборник], Београд, Институт за књижевност и уметност, 2001, 443–451
579. *Светската поезија во преводите и во поетиката на Блаже Конески, Гане Тодоровски и Матеја Матевски*. XXII научна конференција на XXXIII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура : Охрид, 14-15 август 2000 година. 2, Литература, гл. и одг. уредник М. Каранфиловски, Скопје, Универзитет "Св. Кирил и Методиј", Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, 2001, 7–16

2002

580. *Епохата на модернизмот во македонската литература и уметност*. Предавања на XXXIII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, Охрид, 5–25 август 2000 година, Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2001, 93–103
581. *Кон поетиката на Блаже Конески : (размислувања врз материјалот од неговата последна фаза)*. Студии и огледи за Конески, Скопје, Фондација за македонски јазик „Небрегово“, 2002, 162–168, (Едиција Македонски збор ; 1)
582. *Блаже Конески, стожерна личност : белег на епохата*. Делото на Блаже Конески : (остварувања и перспективи) : меѓународен научен собир по повод 80-годишнината од раѓањето на Блаже Конески / уред. одбор Милан Ѓурчинов, Зузана Тополињска... и др., Скопје, МАНУ, 2002, 37–48
583. *Од предисторијата на македонскиот модернизам*. Прилози МАНУ. Одделение за лингвистика и литературна наука, XXVI, 1–2 (2001), 7–23
584. *Културата е најтешко опустошена : интервју* / [интервјуирал] М. Стефановски. Интервју, 3 април 2002, II, 15, 9–16
585. *Старите идеи отпаднаа, нови нема : сè е дозволено!* : интервју – Милан Ѓурчинов, дијагностичар на криливото време (интервјето го водела Јасна Франговска). Денес, 30 мај 2002, VI, 233, 48–50
586. *Заговорник на модерната критика : Согледба*. Стожер, VI, 52–53, март-април 2002, 10–12
587. *Руската авангарда и македонскиот модернизам*. Пулс, 22.11.2002, XII, 613, 47–49

2003

588. *Нашиот последен разговор*. По што го запаметив Конески, Скопје, Фондација за македонски јазик „Небрегово“, 2003, 96–99, (Македонски збор ; 2)

589. *Прашањето за континуитетот, дисконтинуитетот и литературноста во рамките на македонската книжевна историја*. Прилози МАНУ. Одделение за лингвистика и литературна наука, XXVII, 1–2 (2002), 183–193, (Реферати на македонските слависти за XIII меѓународен славистички конгрес во Љубљана, 2003 година)
590. *Блаже Конески, стојерна личност : белег на епохата*. Делото на Блаже Конески : (остварувања и перспективи) : меѓународен научен собир по повод 80-годишнината од раѓањето на Блаже Конески, Скопје, МАНУ, 2003, 37–48
591. *Воведен збор*. Делото на Блаже Конески : (остварувања и перспективи) : меѓународен научен собир по повод 80-годишнината од раѓањето на Блаже Конески, Скопје, МАНУ, 2003, 11
592. *Од благости и озарења до горке рефлексии о свету : (о песничеству Матеје Матевског)*. Mons Aureus, Смедерево, 2003, 1, 2, 7–10
593. *Perspective macedonienne*. Congrès international „La culture et les cultures en Europe et au-delà“ : actes du congrès de Bucarest, Mai 2003, Société Européenne de culture, Venice, 2003
594. *Русский авангард и модернизм в македонской литературе середины XX века*. Moderna, Avangarda, Postmoderna, Brno, Masarykova Univerzita v Brne, Filozofska fakulteta, Ustav slavistiky, XII, 2003, 247–253
595. *Поезијата на Блаже Конески*. Предавања на XXXV-от семинар за македонски јазик, литература и култура, Скопје, 2003, 111–119
596. *Македонистиката не е веќе куриозитет : разговор*. Пулс, 21.11.2003, XIII, 660, 45–46
597. *Крајниот предел на едноставноста*. Нова Македонија, 12.XII.2003, LIX, 20060 (Кон поетиката на Блаже Конески ; 2)
598. *Уметноста како наш начин на артикулирање на хаосот : кон поетиката на Блаже Конески (3)*. Нова Македонија, 20064 = Лик, 17.XII.2003, LIX

2004

599. *Пролегомена за теоретските рамки во проучувањето на модернизмот во македонската литература и уметност*. Прилози МАНУ. Одделение за лингвистика и литературна наука, XXVIII, 1 (2003), 5–23
600. *Клучни прашања на народите на Југоисточна Европа*. Утрински весник, 26.10.2004
601. *Додека постои човекот – ќе постои и литературата*. Нова Македонија, 29–31.10.2004, 60, 20325
602. *Руската литература : патоказ кон загубените вредности, академик Ѓурчинов на светски конгрес во Москва*. Време, 28.12.2004

2005

603. *Загадочниот насмев на Антон Павлович : (100 години од смртта на А. П. Чехов)*. Загадочниот насмев на Антон Павлович : свечен собир по повод 100 години од смртта на А. П. Чехов (1904–2004) : Скопје, 1.XI.2004, Скопје, МАНУ, 2005, 7–18, (Свечени собири ; 48)
604. *Чехов – скриван оппонент на современата планетарна унификација*. Прилози МАНУ. Одделение за лингвистика и литературна наука, XXVIII 2 (2003), [5]–11
605. *“Les écoles nationales” dans les littératures et les arts de l’Europe Sud–Est*. Acta Studia Albanica, Tirana, Académie des Sciences d’Albanie, Section des Sciences Sociales, 2005, 1, 101–109
606. *Чехов – скриван оппонент на современата планетарна унификација*. Материјали на Меѓународниот конгрес „Руската словесност во светскиот културен контекст“, Москва, Фонд Достоевски, 2005, 200–202
607. *Најубавите песни на Ацо Шопов*. Животот и делото на Ацо Шопов : меѓународен научен собир по повод 80-годишнината од раѓањето на Ацо Шопов : Скопје, 5–6 ноември 2003 година, Скопје, МАНУ, 2005, 73–80
608. *Додека светот суштината своја ја губи*. Дождови ; Рамноденица ; Перуника / Матеја Матевски, Скопје, Матица македонска, 2005, (Избрани дела 1–10 / Матеја Матевски ; 1), 191–220
609. *Пронаоѓач на ѕвездениот јазик : (сто и дваесет години од раѓањето на Велимир Хлебников)*. Утрински весник, VI, 1926, 10.11.2005, 26
610. *Проширување на хоризонтите на литературната компаративистика : кон „Компаративна*

- литература“, *Ив Шеврел, Магор, Скопје*. Утрински весник, VI, 1767, 4.05.2005,
611. *Во историјата не постојат идеолошки или политички вакууми* / [интервјуиран] Г. Томовски. Утрински весник, VI, 1932, 17.11.2005

2006

612. *Димитар Солев – прозен автор и книжевен критичар : (1930–2005)*. Предавања на XXXVIII меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура : (Охрид, 3. VIII – 21. VIII 2005 г.), Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2006, 87–92
613. *Човечки сјај среде поетската алхемија : (портрет на Матеја Матевски)*. Синтези, 3, 2006, 21–23
614. *„Другоста“ во бахтинска перспектива*. Балканска слика на светот : зборник од меѓународната научна работилница одржана во Скопје на 5–6 декември 2005 година, Скопје, МАНУ, 2006, 179–184
615. *Интервју за делото на Блаже Конески*. Емисија „Портрети“, МТВ 1, есен 2006
616. *Дваесет години немаме критика* / [интервјуиран] А. Шољаковски. Актуел, 6, 263 (31.03.2006), 6–11
617. *Нашиот Ацо Караманов е од категоријата поети – феномени* / [интервјуирана] М. Нововиќ. Денес, 10, 435, 19–26.10.2006, 42–45

2007

618. *Писателскиот свет на Зоран Ковачевски*. Предавања на XXXIX меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура : (Охрид, 14. VIII – 31. VIII 2006 г.), Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2007, 103–108
619. *Компаративната книжевност пред нови предизвици*. Книжевен контекст : компаратистиката пред предизвикот на денот. Скопје, Институт за македонска литература, 2007, 5, 23–27
620. *Едноставност, Обнова на жанрот на „стварносната проза“ : критиката за Благоја Иванов*. Синтези, 6, 2007, 21–22
621. *Исклучителен научен книжевно-историски придонес*. Во зборот на современиците / Харалампие Поленаковиќ, Скопје, Култура, 2007, 355–362., (Избрани дела ; 7)
622. *Нашето зачекорување во светот : (поглед врз двете Антологии на нашата уметничка проза во шеесеттите години на 20 век)*. Македонскиот расказ : зборник на трудови од научниот симпозиум одржан во Ректоратот на Универзитетот „Св. Кирил и Методиј“ на 13–14 мај 2005 година, Скопје, Институт за македонска литература, 2007, 13–16., (Зборници)
623. *Стрмни патишта на себенаоѓањето : (на маргините од стихозбирката „Такт“ од Борче Панов)*. Стожер, X, април-септември 2007, 101–103 42
624. *Загина во виорната младост : осумдесет години од раѓањето на поетот Ацо Караманов (1927–1944)*, Борец, 2, 5, јануари 2007, 14
625. *Парадокси и тајни на една виорна младост : осумдесет години од раѓањето на Ацо Караманов (1927–1944–2007)*. Утрински весник, VIII, 2297, 31.01.2007, 17

2008

626. *Своја антипоетика : портрет Ристо Лазаров*. Синтези, 13, 2008, 20–21
627. *Полилингвизмот соочен со креативниот порив : (феноменот Ацо Караманов, 1927–1944)*. Реферати на македонските слависти за XIV-от меѓународен славистички конгрес во Охрид, 10–16 септември 2008 година. Скопје, МАНУ, 2008, 353–363. – Истото и во: Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука, XXXII, 2 (2007), 353–363
628. *“Les écoles nationales” dans les littératures et les arts de l’Europe sud-est*. Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука : реферати на македонските учесници за IX-от меѓународен конгрес на Југоисточна Европа, Тирана, 30 август – 3 септември 2004 година, XXXII, 1 (2007), 73–80
629. *Замина академик Зоран Константиновиќ : академ. Константиновиќ зад себе остави значајни дела за македонската компаратистика* / Лилјана Тодорова, Милан Ѓурчинов. Утрински весник, IX,

2009

630. „Дождови“ – радикална преобразба на нашето поетско писмо. „Дождови“ од Матеја Матевски во контекст на македонската Модерна : свечен собир по повод 50-годишнината од објавувањето на поетската збирка „Дождови“ од Матеја Матевски, одржан на 6 декември 2006 година. Скопје, МАНУ, 2009, 7–13, (Свечени собири ; 54)
631. *Нова урбана митологија*. Толкувања : поетскиот свет на Ристо Лазаров, Скопје, Дијалог, 2009, 125–126., (Избрани дела ; 4). – Истото и во: Политика, Белград, 20.9.1980
632. *Трајното и актуелното во делото на Живко Чинго* : (1936–1987–2007). XXXIV научна конференција на XL меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура : (Охрид, 13.–30. VIII 2007) : литература, Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, 2008, 7–11
633. *Славистика у савременом свету*. Славистика, Београд, XIII (2009), 50–54
634. *Студија што поттикнува на размислување* : (Ендрју Вахтел „Создавање на нацијата – уривање на нацијата“). Зборник трудови на VI-та македонско-американска научна конференција за македонистика, Скопје, 2008, 167–173
635. *La morale à notre époque: indispensable?*. Comprendre : revue de politique de la culture. Les crises de notre présent et la référence éthique, S.E.C., 1 (2009), 113–119
636. *Обезглавени херои*. Утрински весник, X, 2951 (01.04.2009), 19
637. *Премолчуван и игнориран, до кога?* : [Оскар Давичо]. Утрински весник, X, 2933, 11.03.2009, 16
638. *Вредни се само дванаесетина песни од првите збирки : фелтон : вистините и контроверзиите за Венко Марковски (9)* / [интервјуирал] В. Цветаноски. Утрински весник, X, 2933, 11.03.2009, 9
639. *Потемкинови села на нашата лексикографија : академик Милан Ѓурчинов се осврнува на определниците од областа на литературата и книжевната наука во Македонска енциклопедија* / [интервјуирала] Н. Поповска. Утрински весник, X, 3097, 29.09.2009, 1, 15
640. *Енциклопедијата е лажна слика на стварноста!* / [интервјуирал] С. Станковиќ. Глобус, 134 (10.11.2009), 16–19

2010

641. *La nuova letteratura macedone nel periodo della transizione (1989–2009)* / Milan G'určinov ; traduzione dal macedone di Anastasija G'určinova. Studi Slavistici : rivista dell' Associazione Italiana degli Slavisti, VI (2009), [353]–357
642. *Пути и свершения* : зарождение и развитие македонского рассказа. Из века в век : литературное содружество : общественно-литературный, культурологический журнал. – Тверь : Научная книга, 2010. – Стр. 215–216
643. *Патицита и остварувања* : (појавата и развојот на современиот македонски расказ). Синтези, 18, 2010, 41–44
644. *Културата и новата социјалистичка идеја – пат кон неопходниот излез*. Социјализмот во 21. век : минато – сегашност – иднина, Скопје, СПМ, 2010, 60–77
645. *Сеќања на Мешу Селимовића*. Споменица Меше Селимовића / уред. Предраг Палавистра, Београд : Српска академија наука и уметности, 2010, 31–35
646. *Мите Богоевски*. Денес, XIV, бр. 508 (05.03.2010), 45
647. *Чехов – од денешен агол*. Утрински весник, XI, 345, 09.12.2010, 18
648. *О современим пониманим трактата Л. Н. Толстого „Что такое искусство?“* : (по поводу 180-летия со дня рождения великого русского и мирового писателя). Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука, XXXV, 1 (2010), [87] –95

2011

649. *Петар Цакиќ и современата македонска книжевност*. Битола и македонско-српските културни односи и врски : (зборник на трудови од Меѓународниот научен собир, одржан на 15-16 октомври 2010 година во Битола), Битола, Конзулат на Република Србија во Р. Македонија - Битола, 2011, 83–90

650. *A novel of existential themes : (Loom by Vlado Maleski)*. Macedonian literary criticism / select., introduct., edit. Rade Siljan ; transl. from Macedonian Marija Girevska, Skopje, St. Clement of Ohrid, National and University Library, 2011, 214–220, (Translation Project *Macedonian Literature in English* ; 105)
651. *About Blaže Koneski's Poetry : (reflections about the material in his final stage)*. Macedonian Essay / select., introduct., edit. Rade Siljan ; transl. from Macedonian Marija Girevska, Skopje, St. Clement of Ohrid, National and University Library, 2011, 68–75, (Translation Project *Macedonian Literature in English* ; 106)
652. *Нашиот пробив кон светот : триесет години од основањето на Катедрата за компаративна книжевност на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“*. Утрински весник, XII, 3569, 30.04-02.05.2011, 18
653. *Скромни, карактерни, човечни : за писателот Бранко Пендовски (1927-2011)*. Утрински весник, XII, 3684, 19.09.2011, 15
654. *Демократска трибина со плурален карактер*. Дневник, XVI, 4646, 24.08.2011, [16] = 50. Струшки вечери на поезијата : прилог за поезија, 2
655. *Светот речиси ништо не знае за нас*. Утрински весник, XII, 3743, 29.11.2011, 17 (извадок од текстот „Меѓу мондијализмот и транзицијата“, презентираан на научниот собир „Дваесет години самостојност на Република Македонија“, одржан во МАНУ)

2012

656. [Прилог]. *Zbornik radova : меѓународни научни skup Midhat Begić (1911-2011) : život i djelo*, Sarajevo, 27. oktobar/listopad 2011 / ured. Hanifa Kapidžić-Osmanagić, Sarajevo, ANU BiH, 2012. - 190 str. - (Posebna izdanja ; knj. 164. Odjeljenje humanističkih nauka ANUBiH ; knj. 42)
657. *Маркс е кај нас одамна погребан*. ОКНО.mk, <http://okno.mk/node/16552>
658. *Стењака Разин, Сум и ние другите*. Корени, XI, 41–42 (септември/декември 2012), 6263-6264

2013

659. *Коле Чашуле, Крлежа и – ние другите : (запис за една дамнешна средба)*. Чашуле, отпосле : зборник, Скопје, МАНУ, 2013, 53–55
660. *Проблемите на културата во современиот свет и кај нас*. Дваесет години самостојност на Република Македонија : (1991-2011) : меѓународен научен собир одржан на 24-25 ноември 2011 година, Скопје, МАНУ, 2013, 137–143
661. *Можности и перспективи на критиката на вредностите во современата литература*. Предавања на XLV летна школа на Меѓународниот семинар за македонски јазик, литература и култура : (22 јуни до 5 јули 2012 година во Охрид), Скопје, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“, Меѓународен семинар за македонски јазик, литература и култура, 2013, 57–66
662. *Уште еднаш за проблемот на „забрзаниот развој“ во словенските литератури врз материјалот на белоруската и македонската книжевност*. Контекст : [реферати на македонските слависти за XV Меѓународен славистички конгрес во Минск, Белорусија, август 2013], 10 (2013), 29–39
663. *The Gleam of the Great Water*. The Macedonian PEN Review, 2013, 188–193 (есеј за Живко Чинго: Големата вода)
664. *Маргиналии на тема : ново*. Огледало, XXIV, 209/210 (септември-октомври 2013), 10–11.
665. *Можности и перспективи на вредносната критика*. Меѓународен собир „Ревитализација на категоријата ‘вредност‘ во уметноста и во литературата“, Брно, Чешка Република, 2012, Брно : Tribun EU, 2013, 139–147
666. *Критиката како етика*. Критика : орган на македонската конструктивна критичка мисла, I, 1 (06.12.2013), 1 (преобјавен текст од 1980-те, објавен во 1999 г. во: СУМ, V, 22, 7–8)
667. *За критиката и за толерантноста*. Критика : орган на македонската конструктивна критичка мисла, I, 1 (06.12.2013), 2. (преобјавен текст од 1980-те, објавен во 1999 г. во: СУМ, V, 22, 10-11)
668. *Критиката пред двојна закана : (два критериума – две алтернативи)*. Критика : орган на македонската конструктивна критичка мисла, I, 2 (31.12.2013), 17
669. *За она што не го знаевме на времето : Троцки и Бретон (75 години од една необична средба и*

- еден значаен документ). Утрински весник, XIV, 4326, 06.11.2013, 18
670. Големият еретик Л. Д. Троицки : деведесет години од појавата на исклучителната книга „Книжевност и револуција“ и нејзината несогледана ретроактуелност. Утрински весник, XIV, 4354, 11.12.2013, 18
671. Бројот на вистинските писатели и уметници е мошне мал / [интервјуирала] К. Богоева. Утрински весник, XIV, 4121 (28.02.2013), 15
672. Контактите на Ацо Караманов со бугарскиот јазик и литература. Прилози МАНУ, Одделение за лингвистика и литературна наука, XXXVIII, 1–2 (2013), [77]–83

2014

673. Аксиологическиот релативизм и моралниот нигилизам во нашата епоха : (неизвестна судба безидејногo мира). Литературоведескиот журнал, 34 (2014), 150–158. – Истото и во: IV Меѓународниот симпозиум «Русска словесност во мирово културно контексте» : избрани доклади и тезиси / под общ. ред. И.Л. Волгина, Москва : Фонд Достоевскогo, 2014
674. Опоненти и бунтовници : (борба за нови вредности во македонската литература и уметност во 50-тите години на XX век). [Sborník prací] / Mezinárodní konference "Hodnoty v literatuře a umění II", Brno, Česká republika, 2.–4. září, 2014, Brno, Ústav slavistiky Filozofické fakulty, Masarykova univerzita, 2014 = Меѓународна конференција „Ценности во литература и во искуство II“, Брно, Чешска Република, 2–4-ого септември, 2014, Брно, Институт славистики Филозофскогo факултета, Универзитет им. Масарика, 2014 = International conference Values in Literature and Arts II, Brno, Czech Republic, 2th–4th September 2014, Brno, Department of Slavonic Studies at the Faculty of Arts, Masaryk University, 2014
675. Освојување на реалноста : првите критички статии. Синтези, 36, 2014, 58–62
676. Освојување на реалноста (2). Синтези, 37, 2014, 42–46
677. За една незаборавна личност и нејзиниот придонес во јакнењето на македонско-српските врски во крајот на XX век. Конзулска Битола и историските, современите и идните културни и уметнички врски меѓу Р. Македонија и Р. Србија : (зборник на трудови од Меѓународниот научен собир, одржан на 31-ви мај и 1-ви јуни 2013 година во Битола) / [ред. одбор Ѓ. Лумбуровски, одг. уредник... и др.], Битола, Конзулат на Р. Србија во Р. Македонија, 2014, (Библиотека Зборници на трудови од одржани научни средби), 29–39
678. Предизвиците на социјализмот (2) / Милан Ѓурчинов, Билјана Ванковска. Искра : електронски информативно политички магазин, 16 (24.09.2014), 1 (дел од излагањето на акад. М. Ѓурчинов на трибината на СПМ: „Социјализмот во 21 век“, Скопје, 2010)
679. Преиспитување на социјалистичкото движење. Искра : електронски информативно политички магазин, 22 (05.11.2014), 1
680. Критиката за творештвото на Трајче Кацаров : (фрагменти) / Милан Ѓурчинов, Гане Тодоровски, Влада Урошевиќ... и др. Синтези, 37, 2014, 32–34 (критички осврти на повеќе автори, меѓу кои и акад. Ѓурчинов, за творештвото на Трајче Кацаров)
681. Интелектуална автобиографија „Освојување на реалноста“. Веб-портал Окно.mk, 01.03.2014 – 05.05.2014: 1: <http://okno.mk/node/35918> ; 2: <http://okno.mk/node/35964> ; 3: <http://okno.mk/node/36046> ; 4: <http://okno.mk/node/36307> ; 5: <http://okno.mk/node/36509> ; 6: <http://okno.mk/node/37797> ; 7: <http://okno.mk/node/37841> (во 7 продолженија)
682. Убава афирмација на македонскиот јазик : по повод книгата на Михаил Булаков „Слово на походот Игорев“ во преводите на словенските јазици, Минск, 2013. Утрински весник, XV, 4440, 22–23.03.2014, 19
683. Вредности и баналности. Утрински весник, XV, 4495, 29.04.2014, 13
684. Замина фасцинантниот Габо. Утрински весник, XV, 4473, 03–04.05.2014, 16
685. Милан Ѓурчинов: Промената на градот и историјата не е во интерес на овој народ / [интервјуирал] Н. Гелевски. Веб-портал Окно.mk, 04.03.2014: <http://okno.mk/node/35991>

2015

686. Европските вредности во епохата на македонскиот модернизам (1953–1958). Модернизам во бугарската и македонската литература : сходства и различия / редактори Милан Ѓурчинов,

Александър Йорданов = Модернизам во бугарската и македонската литература / приредиле Милан Ѓурчинов, Александар Јорданов, Софија, Институт за литература при БАН; Скопје, МАНУ, 2015, 13–21

687. *Поетот Ацо Караманов – меѓу револуцијата и модернизмот*. Модернизъм в българската и македонската литература : сходства и различия / редактори Милан Ѓурчинов, Александър Йорданов = Модернизам во бугарската и македонската литература / приредиле Милан Ѓурчинов, Александар Јорданов, Софија, Институт за литература при БАН; Скопје, МАНУ, 2015, 149–157
688. *Освојување на реалноста (3)*. Синтези, 38, 2015, 34–36. – Содржина: *Мојата прва книга; Проблеми со критичкото мислење : (епизодата со Богомил Ѓузел)*
689. *Освојување на реалноста (4)*. Синтези, 39, 2015, 26–30. – Содржина: *Невидливата сила која всушност решаваше : (случајот на Добрица Ќосиќ); Збор-два за контекстот; Пledoаје за вредносната критика*
690. *Ненаметлива, но непобитна автентичност : Димитрие Дурацовски, „Бледи сенки, далечни гласови, „Магор“, 2015*. Утрински весник, XVI, 4887, 19–20.09.2015, 15
691. *МАНУ: Будност и предупредување на опасност од неофашизмот*. Дневник, XIX, 5761, 09-10.05.2015, 4 (од говорот на одбележувањето на Денот на победата над фашизмот, МАНУ)

2016

692. *Освојување на реалноста (5)*. Синтези, 40, 2016, 37–40. – Содржина: *Кон поширокиот контекст; Против црно-белиот радикализам*
693. *Свежи струи од соседството : за значењето на Никола Георгиев, бугарски теоретичар на литературата, и неговата „Невидлива иконала“*. Утрински весник, XVII, 4977, 09–10.01.2016, 16
694. *Мигел де Сервантес и Вилијам Шекспир : омаж за двајцата книжевни великани*. Утрински весник, XVII, 5066, 23–24.04.2016, 14
695. *Со бугарскиот модернизам некои од основните идеи ни беа исти* / [интервјуирала] Н. Илиевска-Таневски. Утрински весник, XVII, 5127, 09–10.07.2016, 14

2017

696. *Лев Троцки, ние и – оние другите....* Букурешкиот мировен договор (1913) и неговите долгорочни последици за Македонија и Југоисточна Европа : материјали од македонско-рускиот научен собир одржан во Скопје на 27 и 28 јуни 2013 година / орг. одбор Б. Ристовски... и др., Скопје, МАНУ, 2017, [155]–162
697. *Епитаф за една младост*. Утрински весник, XVIII, 5295, 31.01.2017, 15
698. *Свет богат со внатрешни реалности : (кон поезијата на Жак Гошрон)*. Стожер, XXI, 125, 2017, 26–27
699. *Околу надреализмот – по многу години, денес: Андре Бретон и неговите „Споени садови“ : (неговите нескротливи ангажмани наспрема нивните заблуди)*. МАНУскрипт. Одделение за уметност (МАНУ) = MANUscript. Department of Arts (MASA), III, 1–2, 2017, [57]–84
700. *Милан Ѓурчинов, академик: Платформата е недопустливо да се лансира, може да предизвика несовладлив оган*. Неделник Република Online [ел. извор], објавено: 14 март 2017, начин на пристап (URL): <http://republika.mk/745191> (пристапено 30.12.2017), [објавено во повеќе електр. медиуми] (пренесен дел од излагањето на 50. Годишното собрание на МАНУ)
701. *Заврши Друга приказна #2*. Веб-портал Окно.mk [ел. извор], објавено: 12 септември 2017, начин на пристап (URL): <https://okno.mk/node/66526> (пристапено 30.12.2017). (од разговорот на тема „Уметноста и револуцијата“ во рамки на книжевниот фестивал „Друга приказна“, 10.09.2017)

2018

702. *Трагичната судбина на „црвениот кнез“ - критичарот во расчекор со епохата Д. П. Свјатополк - Мирски (1890-1939)*. Македонско-руски јазични, литературни и културни врски 7 : зборник на трудови од VII македонско-руска научна конференција (одржана во рамките на Меѓународниот славистички собир на 15-16 јуни 2017 г. во Скопје), Скопје, Филолошки факултет "Блаже Конески", 2018, [39–48]
703. [„...Кога на времето го определивме...“]. Културен живот, LXII, 3–4, 2018, [73]

704. *Из воспоминаний М. Гюрчинова «Постижение реальности»: Первый раз в Москве* / Милан Гюрчинов ; перевод Ала Г. Шешкен. Stephanos = Стефанос : рецензируемый мультиязычный научный журнал, #4 (30) (July 2018) = № 4 (30) (июль 2018), [239]–240. (од книгата: Гюрчинов М., *Освојување на реалноста*, Скопје, 2000, стр. 195–197)
705. *Блаже Конески стожерна личност – белег на епохата*. Блаже Конески : чествувања по повод јубилејот 50 години МАНУ / приред. Л. Старова ; [ред. Т. Фити ... и др.], Скопје, МАНУ, 2018, 37–55

Изработил:
Љубомир Ѓоревски,
Дополнил и коригирал:
Вангел Ациовски,
Библиотека на МАНУ
Скопје, 2019